

66. évf., 2012. III. 29., ára 50 dinár

12

Jó Pajtás

Scott kapitány
és elveszett csapata
a Déli-sarkon

Tisztelet a bátraknak

Március 15-én reggel 7-kor indultunk. Úti célunk Budapest volt. Részt akartunk venni az ünnepi műsoron. A kérdésre, hogy mit ünnepelünk, már jól tudom a választ a szüleimtől. Az 1848-as magyar forradalom évfordulóját. Hiszen a magyarok azt akarták elérni, hogy szabadok legyenek.

Utunk első állomása a Nemzeti Múzeumnál volt. Tarlós István, Budapest főpolgármestere ugyanazon a helyen tartott beszédet, ahol 164 évvel ezelőtt Petőfi Sándor a Nemzeti dalt szavalta el. A tömeggel együtt az Erzsébet hídon keresztül felsétáltunk a Budai várba. A nap száz ágra bontotta sugarait, és nekünk nagyon melegünk volt, de a tömeg és a hangulat enyhítette a fáradtságunkat. A várba érve a Nemzeti Galéria és az Országos Széchenyi Könyvtár impozáns épületéhez értünk, majd elsétáltunk a köztársasági elnök rezidenciájához, ahová éppen őrségváltáskor érkezünk. A több

tízezres tömeg hömpölygött a macskaköves utcákon, és egy hatalmas kirakodóvásárba csöppentünk. Vettünk egy nemzeti színű zászlót, és ezt lobogtatva haladtunk tovább.

A Halászbástyáról körbenézve csodálatos panoráma tárult elénk: a Mátyás-templom, Szent István lovas szobra, a kék Duna és az Országház. Pihentünk, ijázkodtunk, majd metróval a Kossuth térre mentünk. Eleinte csak pár ezer ember várta a miniszterelnök beszédét, de mire a műsor elkezdődött, a tömeg már fél millióra duzzadt. Ilyet még nem éltem meg. Rengeteg zászló volt ott és érdekes volt, hogy az ünnepségre lengyelek is érkeztek. Orbán Viktor a márciusi ifjak bátorságáról beszélt, akiktől sokat tanulhatunk, mert összefogással bármit el lehet érni. Ezért örök tisztelet jár azoknak a bátor hősöknek, akik életüket adták a hazáért.

Sok élménnyel gazdagodva indultunk hazafelé. Az autónk tele volt a múlt hőseinek cselekedeteivel.

**Brezovszki Balázs, 4. osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Krisztus a pálmaágakat lengető tömeg éljenzése közepette vonult be számárháton Jeruzsálembé. A húsvét Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe, a keresztény egyházak legrégebbi, a zsidó pészahra visszavezethető ünnepe.

A bevonulás napján az emberek pálmaágakkal, hidegebb éghajlatú vidékeken barkás ágakkal mennek a templomba. A magyar népszokások ezen a napon a zöldághordás, más néven villőzés: a termékenységet segítő eljárás. Az ággal megütögették a fiatal lányokat, menyecskeket. A barkaszentelés, a zöldágszentelés a keresztény és a „pogány” szokások ötvözetét mutatja. A virágvasárnapot megelőző szombaton a gyerekek barkát szedtek, amit virágvasárnap a templomban megszenteltek, mert bajelhárító szerepet tulajdonítottak neki. A moldvai csángók fűfasípot fújtak, habajgattak, ezzel „keltették fel” a tavaszt. Sok helyen zajos határkerülést tartanak, mellyel a rossz szellemeket űzik el.

A húsvét időpontjának meghatározásánál alapvető nehézség, hogy miként Jézus

születésének, úgy szenvedéstörténetének pontos idejét sem ismerjük. A zsidók az Egyiptomból való kivonulásra, a keresztények Jézus halálára és feltámadására emlékeztek, vagyis keresztény tartalommal töltötték meg az ősi, és megkeresztelkedésük előtt saját maguk által is megtartott zsidó ünnepet. Hasonlóan jártak el az ősi pogány napkultusz esetén is, amikor a Jézus születésére való emlékezés napjává tették a téli napforduló napját.

A tojás általános tisztelete Jézus születésénél jóval távolibb múltba nyúlik vissza. Az életet hordozó csíra már régóta a világmindenség jelképe a Föld számos népének hitvilágában, jó néhány teremtésmítosz pedig egyenesen a világnak a tojásból való megszületését beszéli el. A tojásfestésen kívül szokás még a termékenységvarázs-

láshoz kötődő tojásütés, a tojásdobálás, a dombról való tojásgurítás. Nem csupán festett, hanem karcolt, vakart, patkolt, kotort, márványozott, viasszal, „írott” is lehet a tojás. Az általában absztrakt geometriai minták mögött a több évezredes hitvilág szimbolikája bújik meg. A legelterjedtebb a piros tojás, amelynek a színe a vért (Jézus kiöntött véré) és a tüzet, a szerelmet és a tavaszt, a szabadságot és a feltámadást egyaránt jelképezi.

Hagyományos ételek: nagycsütörtökön: paraj, egyéb zöld színű étel; nagypénteken: tojás és hal; nagyszombaton: estig tart a böjt, nem szabad húst enni, napközben kalács, este sonka, tojás, friss zöldségekkel; húsvétvasárnap: sült bárány; húsvéthétfőn: a locsolkodóknak sonka, piros tojás, aprósütemények és mértékkel kínált ital...

Virágvasárnap

A szent hét első napja

Borsot a csokifagyiba,
 Öt ászt egy pakliba,
 Széket húzok ki alóla,
 Belemászok egy falóba,
 Rágógumit a hajadba,
 Kígyót, békát a paplanodba,
 Sót öntök a kávédba,
 Fehérré varázsol a kréta,
 Viszketőpor a nyakadba,
 Fogkrémet a hasadra,
 Csalánnal megettetek,
 Vagy azt mondom: szeretlek.

Vasárnap lesz április elseje, a bolondozás, a tréfálkozás napja. Ilyenkor sok minden megengedhető: tréfa, füllenés, beugratás, sőt egy ilyen szerelmi vallomás is.

Ezúttal a bácsföldvári gyerekeket kérdeztük, hogy miként szokták megtréfálni egymást. A nyolcadikos **Ragács Emese**, **Kovács Szilárd**, a hetedikes **Bata Dórián**, az ötödikes **Bartusz Dániel** és **Nagy Karolina** mondja el élményeit.

Emese szerint szabad ugyan tréfálkozni április elsején, de azért vannak határok...

– Az április elseje a tréfálkozásról szól – jelenti ki elsőként –, csak ne legyen illetlen. Emlékszem, ötödikes lehettem, szombati napra esett április elseje, s mivel, a bátyám nagyon szeret aludni, elhatároztam, hogy megtréfálom. „Siess! – kelteztem –, mert elkésünk a suliból.” Hiába mondta, hogy szombat van, én erősködtem, hogy péntek. Mivel látta, hogy a kezemben van a táska, elhitte. Mikor már elkészült, s indultunk volna az iskolába, akkor kiáltottam el magam, hogy: Áprililili! Jobbnak láttam elfutni, mert szerinte ez nagyon merész tréfa volt a részemről... Egyszer pedig az iskolában a történelemtréfáltuk meg. Mikor bejött az osztályba, a köszönés jeléül fölálltunk, majd szó nélkül libasorban kísérteltünk az osztályból. Nem haragudott meg, mert mindjárt visszajöttünk, s mondtuk, hogy: Áprililili! Olyan ugratások is megtörténtek, hogy éppen banán volt uzsonnára, s valaki szólt, hogy banánhéj van a székemen. Persze hogy odanézetem, majd nevetésben törtünk ki, mert nem is volt ott semmi. Egyszer meg figyelmeztettek, hogy rágó van a székemen, s mivel április elseje volt, azt hittem, csak ugratnak, beleültem a rágóba...

– Mi is megtréfáltuk a tanító nénit – kapcsolódik a beszélgetésbe Dani –, de nem lett jó vége. Ugyanis azt mondtuk neki, hogy pók mászik a nyakán. Mivel fél a pókoktól, nagyon megijedt, és mikor megtudta, hogy ezzel tréfálkoztunk, igen mérges lett. Papírt vetetett elő velünk, s rögtön ellenőrzőt íratott. Mivel senki sem készült, persze hogy mindenki egyest kapott... Engem meg anyukám egyszer azzal tréfált meg, hogy szakadt nadrág-

És most nevéssünk!

ban ne menjek iskolába. Megnéztem, hát nem is volt szakadt. Mikor hazajöttem a suliból, szóltam anyukámnak, hogy megverték. Mindjárt nézte, hol sérültem meg. Mikor elnevettem magam, és mondtam, hogy: Áprilili, akkor megnyugodott.

– Szilárdék nemcsak április elsején ugratják egymást, már március utolsó hetében megkezdik a tréfálkozást, s az eltart egész április hónapban.

– Mi, fiúk általában a barátok közt tréfálkozunk – halljuk Szilárdtól. – A lányokkal nemigen próbálkozunk, mert mindjárt kiakadnak. Egyszer szóltam az egyik osztálytársamnak, hogy jött apád, hozott valamit. Ő mindjárt szólt a tanárnak, hogy engedje ki óráról, mert itt az apja, várja. Hát, mikor kimegy, nincs kint senki. Mikor bejött, mindannyian kórusban mondtuk, hogy: Áprililili! Otthon a szüleimet is meg szoktam tréfálni. Mikor hazaérek az iskolából mindig megkérdezik, hogy mi újság. Egyszer komolyan mondtam, hogy egyest kaptam. Apukám lekiabált, majd elnevettem magam, s akkor mindjárt tudta, hogy áprilisi tréfa volt. Így egész áprilisban tréfálkozunk, nemcsak elsején.

– Dórián általában el szokta felejteni az április elsejét, így először őt tréfálják meg.

– Mindig azzal ugratom a lányokat – kezd a mesélésbe Dórián –, amivel már engem a fiúk megtréfáltak. Otthon is sokat viccelődünk. Egy alkalommal apukám szólt, hogy hozott nekem valamit, kint van az udvaron. Kerestem mindenhol, de sehol sem találtam semmi, amit nekem hozhatott volna. Bemem-

tem, s elpanszoltam. Erre ő: Áprililili! Mikor hazamegyek az iskolából, tőlem is meg szokták kérdezni a szüleim, mi volt a suliban. Egyik április elsején azzal ugrattam őket, hogy van egy jó, meg egy rossz hírem. Persze a rosszat kell előre mondani. Mivel előző napokban sokat készültem az ellenőrzőre, azt mondtam, hogy az ellenőrzőm egyes lett. Mielőtt még megdorgáltak volna, elmosolyodtam, és mondtam: Áprililili. Jó tanuló vagyok, de hát velem is megtörténhet, hogy becsúszik egy rossz jegy.

Karolináék meg inkább a lányokkal, barátnőkkel szoktak tréfálkozni, mert a fiúk semmit sem hisznek el.

– Olyasmivel szoktunk viccelődni – mondja Karolina –, hogy: Bogár van a hajadban... De egyszer bennünket is megtréfált a tanító néni. Mondta, hogy legyünk csöndben, majd elmegy, lefénymásolja az ellenőrzőket. Mi megijedtünk, mert nem is készültünk. Szét is osztotta a feladatlapokat, majd nagy komolyan azt mondta, írjuk rá, hogy: Áprililili! A barátnőmmel is szoktuk egymást ugratni. Például: Készültél az ellenőrzőre? Gyorsan el is kezd tanulni, mert elhiszi, hogy ellenőrzőt írunk... Az interneten is találok ötleteket, hogy hogyan lehet egymást megtréfálni. Egyszer április elsején sétálni mentünk. Anyukám szólt, hogy ne üljek le a padra, mert rágó van rajta. Azt hittem, csak ugrat, mivel április elseje volt, s leültem. A rágóba. Úgy jártam, mint Emese.

A Piedesztálra készülődve

A szabadkai Jovan Mikić iskola színjátszó csoportja máris a legújabb színdarabjuk előkészítésén dolgozik. A darab az ideálokról és a mögöttük megbújó igaz vagy éppen hamis értékekről szól, a jelenet pedig a csoportba járók ötlete alapján közösen írják meg és viszik színpadra. A mintegy tizenöt fős csoportot hetedikesek és nyolcadikosok alkotják, ám szükség szerint ötödikesek és hatodikosok is kapnak időnként szerepet, ha a darab úgy kívánja. A Piedesztál című darabról, a próbákról és a színész mesterség titkairól a hetedikes **Đurović Milenával, Vrbaski Viktorral** és **Kopunović Dáviddal**, valamint a nyolcadikos **Miskolci Krisztinával, Szekeres Renátával, Szávitý Nikolinával, Csikos Szabasziánnal** és **Bagi Vittorioval** beszélgettünk.

– A darab három szoborról szól, akik féltékenyek a gyerekek szabad életére, míg ők csak egy piedesztálon állhatnak. Szeretnének életre kelni, és szabadok lenni – tudjuk meg Renátától. – Én egy diszkós, pörgős lányt játszom a darabban, de a valóságban csak ritkán vagyok ilyen, inkább komoly vagyok. Érdekes, hogy ennek ellenére nem nehéz belebújni ebbe a szerepbe, és bár kell egy kicsit gondolkodni a karakteren, meg elképzelni, milyen is lehet az a valaki, de aztán sikerül. Tavaly másodikk lettünk az ÁMV-n, remélem az idén is sikerül valamilyen helyezést elérni.

– Hatodikos korom óta járok a csoportba, amikor említette a tanár, hogy lehet jönni, én is jelentkeztem. Ez számomra kikapcsolódás és szórakozás, és jó, hogy a tanulás mellett valami más is összeköt minket. Az tetszik benne, hogy felveszek egy másik szerepet, eljátszhatom azt, ami nem vagyok. Ebben a darabban én vagyok az egyik főszereplő, Szófiát, a bölcsesség szobrát játszom, de a valóságban a bölcs helyett inkább forrófejű vagyok – mondja Krisztina.

A darabot az ÁMV-re készítik, előtte hetekig készülődnek, próbálnak. Nikolina a műhelytitkokba avat be minket.

– Amikor kidolgoztuk vagy megírtuk a szöveget, heti egy próbát tartunk. Ha mi írjuk meg, akkor jobban megjegyezzük, és könnyebb eljátszani a szerepet. A jelmezeket is mi találjuk ki. Néha összevitatkozunk, melyik szerep kié legyen, de végül mindig megjegyezzük. Tavaly főszereplő voltam, rengeteg szövegem volt, és bár megjegyeztem, azért egy kicsit bonyolult volt. A mellékszerep ugyanolyan fontos, ezért sem bánom, hogy most nem főszerepet kaptam.

Milena Helénát, a szépség szobrát játssza. Ez az első főszerepe.

– Szerintem fontos, hogy egy színdarabnak legyen mondanivalója, üzenete, a miénknek pedig van. Ötödikésként voltam először a csoportban, aztán a tavalyi év kimaradt. Nekem nagyon érdekes, bár ijesztő annyi ember elé kiállni. Végül is tetszik, szeretem, és a végén nagyon jólesik a taps. Talán a színjátszásban az a legjobb, hogy valaki mást játszhatok el. Elsőre talán nem élem bele magam, de aztán már a helyére kerül minden, úgyhogy szerintem egy szobr szerepét sem nehéz eljátszani.

Szabaszián képes teljesen átérezni a szerepet, számára valóságos lesz az a személy, akit megformál.

– Elképzelek a fejemben különféle szituációkat, és megpróbálom kitalálni, hogy az adott karakter hogyan viselkedne. Nagyon élvezem, hogy itt vagyok, és bár megírni sokkal nehezebb mint eljátszani, ha megindul a fantáziám, a többi jön magától. Egy jó színdarabhoz kell az is, hogy a csoporton belül jó legyen a viszony, vagyis hogy barátok legyünk, meg a szituációs játékok is sokat segítenek.

– A gyakorlatok az improvizációhoz szükségesek, hogy ha valaki elfelejti a szöveget, tudjon rögtönözni. Például volt olyan, hogy valaki eljátszott egy néma embert, a többieknek pedig ki kellett találni, hogy mit akar közölni velünk, vagy hogy egy tárgyat, például egy tollaslabdaütőt mi mindenre lehet használni. Biztosan van haszna a gyakorlatoknak, bár nem érzem pontosan miben. Azért élvezem,

meg azt mondják, jó színész vagyok, ezért is kerültem a csoportba – meséli Dávid.

Viktor szerint a modernebb színdarabok tele vannak akcióval, sokkal közelebb állnak hozzájuk, és ezért könnyebben is boldogulnak a jelenetekkel.

– Két éve Nemeceket játszottam, akit a producer beöltöztetett Harry Potternek, mert át akarta írni a házi olvasmányokat, és a modern hős szerinte úgy néz ki, mint Potter. Most egy hippiet játszom, aki összevissza ugrál a színpadon, de nem hiszem, hogy nehéz lenne eljátszanom, mert szabadon mozoghatok, nincs pontosan meghatározva, hogy mit kell cselekednem. Persze az improvizáció nem mindig megy, ezért néha jó, ha pontosan tudom, mit is kell csinálnom. Szerintem a színészeknek sem lehet könnyű annyi sok szöveget megtanulni, és eljátszani annyi sok jelenetet.

Zsoltnak ez lesz az első szerepe. Véletlenül került be a csoportba, elkísérte az egyik barátját a próbára, de az kilépett, és Zsolt beállt helyette.

– Tetszik a színjátszás, jó hogy együtt vagyunk, mindenki dolgozik rajta, meg hogy megmutathatjuk a tehetségünket. Nem tudom, nekem van-e tehetségem, de szerintem jól megy majd. Ahhoz, hogy valaki jó színész legyen, az kell, hogy ne legyen lámpalázás, szépen beszéljen, megjegyezze a szöveget, és feltalálja magát a váratlan helyzetekben.

Vito főszerepet kapott, ő lesz ugyanis a szobrász.

– A három női szobr megteremtője leszek, és szerintem elég jól bele tudom majd élni magam a szerepbe, mert az igazi életben is komoly vagyok, de szerintem nincs olyan jellem, amit ne tudnék eljátszani, csak gyakorolni kell. A filmekből is el tudok lesni dolgokat, meg a tanárnő tanácsait is meghallgatom, sőt néha kikérjük egy színész véleményét is. Az is jó, hogy az állandó tagokkal jól összebarátkoztunk, és könnyű együtt dolgozni, amit pedig itt megtanulunk, azt a való életben is fel tudjuk használni.

Sztojánovity Livia

Az elpusztíthatatlan medveállatkák

Mínél kisebb testű egy állat, annál érzékenyebb a hőmérséklet-változásra. Csak kevés állatfaj képes az extrém hideget és meleget egyaránt elviselni. E tekintetben valószínűleg a medveállatkák a csúcstartók.

A medveállatkák törzsébe (Tardigrada) tartozó fajok szelvényezett testfelépítésűek. A legnagyobbak testhossza egy milliméter körüli, többségük azonban jóval kisebb. Egy fej- és négy törzsszelvényük van. Ez utóbbiakon helyezkedik el a négy pár láb, amely még nem ízelt, csak gyűrűzött.

A szárazföldi fajok lába rövid, a tengerieké teleszkópszerűen kitolható. A lábak végén többnyire karmok vagy ujjak találhatóak. Csápjuk nincsen. Testüket kutikula fedi, ez azonban nem azonos az ízeltlábúak kitinkutikulájával, hanem vízben erősen megduzzadó fehérjéből épül fel. A bőrön keresztül diffúzióval lélegeznek. Többségük váltivarú, növényevő, a mohák sejtjeit szívogatja, de ragadozók és paraziták is vannak közöttük.

Eddig körülbelül ezer fajukat írták le, de becslések szerint a tízezret is elérheti a fajszámuk. Szárazföldön, főként mohapárnákban vagy zuzmótelepeken érzik jól magukat, a többi fajuk édesvízben és tengerekben él. A mély tengerfenéktől a forró, radioaktív forrásokon át a Himalája legmagasabb övezetéig és Grönland jeges vizéig mindenütt előfordulnak.

A medveállatkáknak legendás a túlélőképességük. Kiszáradt vagy fagyott állapotban is hosszú ideig életben maradnak. Ilyenkor úgynevezett lappangó életre (kriptobiózisra) térnek át. Erre azonban csak a szárazföldi és az árapályzónában lakó fajok képesek. A folyamatot az oxigénhiány váltja ki.

Oxigénhiány akkor alakul ki, amikor az állatkát borító vízártya vastagsága kisebb az állat testének átmérőjénél. Ekkor a medveállatka abbahagyja a mozgást, a gyors vízleadás következtében összezsugorodik, „beszárad” és életjelenségeket nem mutató, anabiotikus állapotba kerül. Fejét és lábait behúzza, testhossza a felére csökken. A folyamat körülbelül negyvenöt perc alatt lejátsszódik. Az anyagcsere sebessége annyira lecsökken, hogy ilyenkor az állat oxigénigénye csak körülbelül hat századrésze az aktív állapotra jellemző értéknek.

A kriptobiózisnak négy fajtája van: anhidrobiózis idején a kiszáradást, kriobiózis esetén a különleges hideget, ozmobiózis alkalmával

a víz sótartalmának nagymértékű változását, míg anoxibiózis bekövetkezésekor az oxigénhiányt képesek hosszú ideig elviselni az állatok. Az első két jelenséget már igen alaposan tanulmányozták, az utóbbi kettőről azonban még meglehetősen hiányosak az ismereteink.

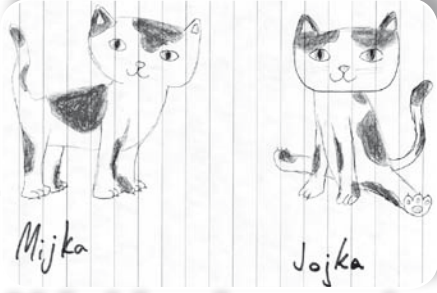
A lappangó életfunkciós szakaszban levő állatkák szárazságtűrő képessége fajtól függően változik: néhány hónaptól hat-hét évig is terjedhet. Ilyenkor azt is kibírják, ha hosszú ideig lefagyasztják őket. Az egyik faj egyedei mínusz 190–200 Celsius-fokon húsz hónapig, mínusz 272 Celsius-fokon pedig nyolc órán át életben maradtak. Sőt, még azt is túlélétek, hogy tizenöt percig plusz 100 Celsius-fokon tartották őket.

Ha a beszáradt medveállatkát nedvesség éri, hamarosan ismét megduzzad. Több hónapos kiszáradás után fél-egy óra múlva lesz ismét aktív.

Némely medveállatkafaj a lappangó élet mellett úgynevezett cisztákat is létrehoz. A vízleadás során kisebbé vált állat testéről ilyenkor a kutikula leválik, és tokként veszi körül a testet. Közben az állatka bőre köré igen vastag új kutikula képződik. Ez falként védi a cisztává alakult állatot. Ebben az állapotában is sok mindent elvisel a medveállatka, de korántsem annyira ellenálló, mint a kriptobiózis állapotában.

A medveállatkákat az űrkutatásban is igyekeznek tesztállatként felhasználni, mert a beszáradt egyedek a világűr sugárzását és hidegét is túlélnek. A gyógyászatban is nagy reményeket fűznek hozzájuk. Sikerült ugyanis egy olyan fehérjét kivonni belőlük, amelyet a kriptobiózis első szakaszában termelnek. Ez a fehérje gyors fagyasztás során megakadályozza a sejtek károsodását.

Házi kedvenceim

Nekem két szeretetre méltó cicám van, a nevük Mijka és Jojka. Nálunk születtek a tavaszszal. Fehérek, és mindenütt tele vannak narancssárga foltokkal. Zöld szemük van, ami a napfényben gyönyörűen csillog. Nagyon szeretnek játszani a gombolyaggal. Mijka kicsit félnkebb, de ő is szereti, ha simogatják. Jojka könnyebben megbarátkozik az emberekkel. A nevük a Mijú és Jojó névből ered. A testvéremmel találtuk ki a Mijka és a Jojka nevet, mert így könnyebben kiejthetők. Ehhez a becenévhez úgy hozzászoktunk, hogy az

egész család így ismeri a cicákat. Persze nagyon szeretik a hasukat. Mindig ott ülnek a hátsó ajtónál, és néznek befelé. Képesek nekiugrani az ajtónak, ha látják, hogy viszem nekik az ételt.

Mikor még kicsik voltak, Jojkának begyulladt a szeme. Egy hétig borogattam és ápoltam. Amikor meggyógyult, újra játszhatott a testvérel.

Nagyon szeretem őket, mert boldogsággal töltik ki a napomat, és nélkülük nem tudnám elképzelni az életemet.

**Palatinus Boglárka, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Hogyan látnak a lovak?

A lónak mint zsákmányállatnak a lehető legszélesebb területet kell átlátania, hogy a veszélyeket minden irányból észlelhessen. Legelés közben csupán a fej kis fordításával egész környezetét belátja. A szemek a fej két oldalán helyezkednek el, így látótere igen széles, de csak a közvetlenül előtte levő V alakú mezőt látja mindkét szemével, csak itt képes felmérni a távolságot. Az oldalsó területeket egy szemmel látja, itt nem lát élesen, de a legapróbb mozgásokat is érzékeli.

A ló akkor érzi magát biztonságban, ha tisztán lát. Ezért ijednek meg könnyen a lovak, ha valami hirtelen megmozdul a környezetükben. Látják a mozgást, de nem tudják, mi az és milyen messze van. Ezért, ha tehetik, feléje fordulnak, és mindkét szemmel megvizsgálják. Az ember képes a közeli és a távoli tárgyakat is élesen látni. A ló esetében ez kevésbé lehetséges, mert szemmozgató izmai nem elég fejlettek. Ezt a hátrányt a természet úgy egyenlítette ki, hogy a ló fejének felemelésével vagy leengedésével képes a kép élességét változtatni. Minél távolabbi tárgyat néz a ló, annál

magasabbra kell emelnie a fejét. Fontos tehát, hogy a biztonságérzet eléréséhez nélkülözhetetlen tiszta látás elérése feltételezi a fej és a nyak szabad mozgását! Ez az egyik oka annak, hogy a ló néha kimondottan harcol a fejéért. A másik, hogy a túlzott mozgáskorlátozás pánikba hajszolja a lovat.

A lovak a színeket is másképpen látják, mint az ember. Látnak színeket, de színspektrumuk szűkebb. Úgy tűnik, legjobban a sárgát, narancssárgát és pirosat látják, de meg tudják különböztetni a zöldet is, a késsel azonban már problémáik vannak. A lovak hasonlóképpen látnak, mint a színvak emberek, vagyis nehezen tudják megkülönböztetni egymástól a piros és zöld színt, valamint, hogy sok mindent többé vagy kevésbé kéznek, sárgának vagy szürkének látnak.

A lovak sötétben sokkal jobban látnak, mint az ember, sőt, szinte olyan jól, mint a baglyok. Viszont a ló szeme nehezebben alkalmazkodik a fény és árnyék gyors váltakozásához. Ez az oka annak, hogy sok ló húzódzik attól, hogy sötét pótkocsiba vagy helyiségbe menjen.

Kedvencem

Az én kedvenc állatom a kutya. Otthon van egy keverék-kutyám, az apja vadászkutya, az anyja pedig tacsó. A kutyám neve Lili.

Ő Szenttamáson született 2007-ben, és onnan is érkezett hozzánk, a mamám ismerőseitől. Most négyéves, de lassan az ötödik évét is betölti. Alacsony termetű. Rövid fekete szőre van. A szeme színe barna. A lába fehér és sárga, olyan mintha zoknit hordana. A nyakán egy kis fehér szőr is van, ez meg sálra emlékeztet. Nagyon szeret játszani. Mikor eldobom a labdát, nem mindig, de általában vissza szokta hozni. Különböző trükköket is végrehajt, különösen akkor, amikor jutalomfalat van a kezünkben. Amikor bemegyünk a házba, ő az ajtóban ül, és várja, hogy kimenjen valaki az ajtón.

Ha ebédelünk, beles az ablakon, és mikor befejezzük az étkezést, és az utolsó falat is lement a torkunkon, Lili percpre pontosan jelzi, hogy most ő kér enni.

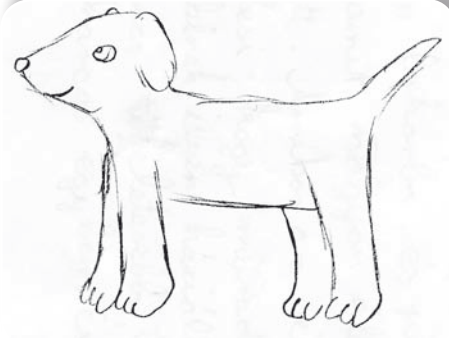

Anyukám csontot visz ki neki. Néha én is adok neki harapni-valót, sőt még néha apukám és a testvérem is kiszolgálja. Lili mindenkinek örül, akitől kap valami apróságot. Ha elmegyünk otthonról, beül a kapuba, és nyüszít utánunk. Amikor megjövünk, boldogan rohangál.

Nekem ő a legszeretni valóbb kutyus a világon.

**Krizsán Réka, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

A játékos Bák

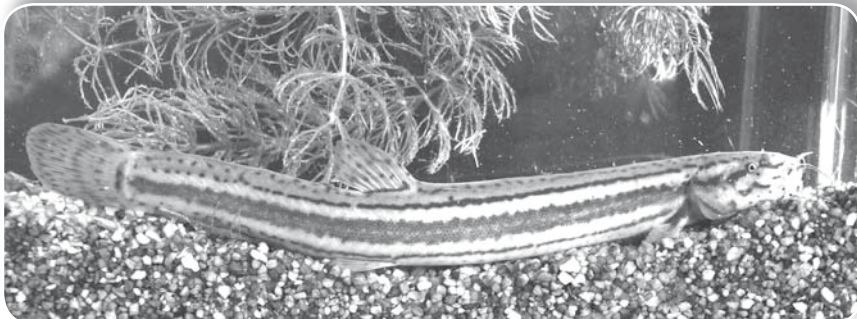
A házi kedvencem egy kutya, neve Bák. Nagy termetű. A szőre sárgásbarna, a szeme barna színű. A füle nagy, a fejéhez lapul. Ő nagyon szelíd. Ritkán ugat, de ha macskát lát, begorombul. Nagyon szeret játszani, főleg labdázni. A kedvenc szórakozása a napozás. A fürdést ki nem állhatja. Bák gyorsan tanul, ezért könnyen megjegyezte, hogy kell pacsit adni és leülni. Azt is tudja, hogy az utcára nem szabad kimenni. Imádja a hasát, még a szivacsot is megeszi. Mindennap fésülöm, mert ezt nagyon szereti, és muszáj is, mert bemegy minden bokorba, és piszkos lesz a szőre. Sokat visszük sétálni, amit nagyon élvez. Bák már kutyakiállításon is részt vett. Amikor az iskolából hazaérek, ő a kapuban vár. Mindig lesi, hogy maradt-e uzsonnám. Nagyon szeretem Bákot, mindenkinek ilyen háziállatot kívánok.

„A kutyánál nincs tökéletesebb teremtmény. Felvidít és szórakoztat, barát és harcos egyben. És nem kér mást, csak, hogy szeressük.” (Nora Roberts)

Tóbiás Fanni, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

HOROG

Napjaink „csíkászaí”

A sokak által utolsó magyar polihisztor-nak (több tudományág jeles ismerőjének) tartott Herman Ottó A magyar halászat könyve című művében írja: „Az egykoron oly hatalmas népies halászati ág, a csíkászat, ma általánosan leáldozó félben van, s aligha megéri a huszadik század első napjának virradatát.

A rétgazdaság idejében, jelesen téli időben – legsűrűbben a nagy bőjt idején – hordókkal csíklajtokkal megterhelt szekerek küszködtek a nagy magyar rónaság tapadó sarával, feneketlen kátyúival, azon igyekezve, hogy valamely népes várost elérhesse-nek s piacára kiállhassanak.

S mikor a csíkászok hordói megjelentek a halaspiacra, hírók, szájrój szájra járva, bekalandozta a várost, kiszóltotta a szegény feleséget valami füstös bögrével, a gazdag szakácsnéját öblös, mázos fazékkal; mert a csík akkoron közétel számban ment: úrnak, zsellérnek kedves eledele volt.”

Tisztában vagyunk azzal, hogy szokatlanul hosszú a bevezető. De azért sikeredett ekkorára, hogy láthassuk: amit a hírneves tudós megjósolt, az be is következett. De nemcsak a halászat egy ősi ágának a kihalásáról van szó. És nem azért következett be, mert a nép – társadalmi helyzetétől függetlenül – netalán ráunt volna a káposztás csík fogyasztására. Annak a halnak a sorsáról van szó, amelynek megfogyatkozása miatt erre sor került. Az étvágy ugyan megmarad, csupán csak a „csíksorszagok” fogyatkoztak meg. Idézésképpen írjuk, mert a nagy kiterjedésű lápok, ahol a csík lakott, a csíkászok nyomán Herman Ottó is így nevezte.

Amikor a csíkászat végnapjaira vonatkozó borúlátó jóslat elhangzott, a lecsapolások és az ármentesítések már vagy teljes évszázada folyamatosan tartottak. Azóta pedig további száz-egynéhány év múlt el. Lecsapolni valóból ugyanis volt bőven, ezeket a munkákat megelőzően csupán a Tisza által árasztott terület meghaladta a kétmillió hektárt, a korabeli térképeken pedig Dél-Bácska helyén óriási kék maszat volt.

Egy hatalmas, de évszázadon át fogyatkozó, zsugorodó csíksorszag.

Ha csíkot, csíksíkat mondunk, akkor a réticsíkra gondolunk, hiszen a többi csíkféle sem a csíkászok zsákmányában, sem őseink fazekában nem szerepelt. A lápok, a mocsarak, a szélvizek hala volt, a medertől idegenkedett. Miután a lecsapolások, az ármentesítések és a gátépítések által megfogyatkozott, majd el is tűnt élettere, bekövetkezett, amit Herman megjósolt. Még ha nem is napra pontosan. Aztán a réticsík álmománya is annyira megfogyatkozott, hogy napjainkban immár fennállt annak veszélye, hogy maga a halfaj is arra a sorsra jut, mint évszázaddal korábban a csíksíkszakma. Ezért Európa-szerte veszélyeztetetté, megvédetté nyilvánították, így nálunk is. Akkor, amikor már mind nálunk, mind a környező országokban szinte alig akadt megvédeni való.

Aztán mintegy három évvel ezelőtt körvonalazódott az ötlet, hogy más veszélyeztetett mocsári fajokhoz hasonlóan a réticsík megmaradását is mesterséges szaporítása által biztosítsák. A szakmai mesterfogásokat és tudományos trükkök ismertetését mel-

Húsznapos lombikcsíkok

Demény Ferenc

lőzve – nem is akarjuk feleslegesen feszíteni a húrt – azonnal kimondjuk: sikerült!

A siker Demény Ferenc fiatal magyarországi halszakértő nevéhez fűződik. Neve többször is szerepelt a hazai sajtóban, hiszen tájainkon is megcsillogtatta tudását.

A mind gyakrabban emlegetett mesterséges halszaporításról mindenképpen tudni kell, hogy nincs benne semmi mesterséges. Élettanilag nézve minden úgy történik, mint a természetben. Csupán időzítik a dolgok menetét, és a szaporodás körülményeit hangolják olyanokra, mint amilyenek a természetben. Közben ügyelnek arra, hogy betegség ne támadja meg sem az ikrát, sem a kikelt ivadékokat; kellő mennyiségű és minőségű táplálékot biztosítanak számára; kiküszöbölik a természetes ellenségek kártételét. Az ivadékokat aztán olyan helyekre juttatják ki, ahol jók a megélhetési feltételek, és ahol majd egyszer szaporodhatnak is a halak.

A régmúltban minde erre nem volt szükség, hiszen a szabályozatlan folyók, a nagy kiterjedésű árterek lehetővé tették a halak szaporodását, és ennek következtében a ma már elképzelhetetlen halbőséget. A ti nemzedékeknek azonban ebből már csak a szájhagyomány által emlegetettek maradtak. Mondhatni úgy is: sok szöveg, (csík)hal meg sehol.

Ugyanakkor éppen a ti nemzedékeknek nyílik tág lehetősége arra, hogy helyrehozza azt, amit a korábbi nemzedékek elrontottak, rosszul csináltak, vagy széles ívben elfelejtettek megtenni.

A halak úgynevezett mesterséges szaporítása, a veszélyeztetett fajok megmentése és visszahonosítása, ezt követően pedig hosszú távon történő megőrzése nektek jut osztályrészül. Amikor azt mondjuk, hogy nektek, azokra gondolunk, akiket ez érdekel. Mert mindebben az a szép, hogy nem kötelező. És azért lehet sikereket halmozni, mert azok foglalkoznak vele, akik valóban szeretik.

BUZÁS Mihály

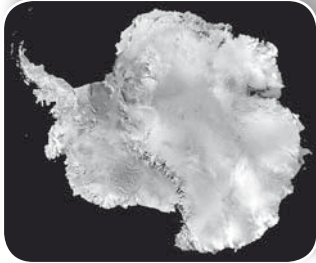
Március 29.

Augusztza, Bertold, Jónás és Taksony napja.

Augusztza: Az Augusztusz férfinév női párja, amely latin eredetű név. Jelentése: magasztos, fennkölt.

Jónás: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: galamb.

1912. III. 29. (100 éve)

A Déli-sarkról visszatérő Robert Falcon Scott kapitány és társai, Wilson, Bowes, Oates hóvihar következtében veszítették életüket. A dátumot Scott naplójába tett utolsó saját kezű bejegyzésének alapján feltételezhetjük.

1885. III. 29. (127 éve)

Szabadkán megszületett Kosztolányi Dezső (teljes nevén: **Kosztolányi Dezső** István Izabella) költő, író, publicista. A Nyugat egyik szerzője. Legismertebb művei: A szegény kisgyermek panaszai (versciklus); Nero, a véres költő; Édes Anna; Pacsirta (regények).

Március 30.

Zalán, Izidor és Gujdó napja.

Zalán: Anonymus szerint a honfoglalás előtt a Duna-Tisza közén uralkodó vezér neve Salanus volt. Ezt a nevet a Tisza torkolatánál fekvő Slangkamen (Szalánkemén) helységnevből alkotta a krónikáiról.

Izidor: Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

1867. III. 30. (145 éve)

Az Amerikai Egyesült Államok megvásárolta Oroszországtól Alaszkát 7 200 000 dollárért.

1853. III. 30. (159 éve)

A hollandiai Groot-Zundertben megszületett Vincent van Gogh (eredeti nevén: Vincent Willem van

Gogh, helyes kiejtése: finszent-fanhoch) holland festő, a posztimpreszcionizmus egyik legnagyobb alakja (Napraforgók).

Március 31.

Árpád, Benjámín, Ákos, Kornélia, Johanna, Villő, Gujdó és Szonóra napja.

Árpád: Régi magyar név, az árpa szó -d kicsinyítő képzős származéka.

Villő: Újkeletű névalkotás Kodály Zoltán 1925-ben szerzett gyermekkórusra írt művének a címe nyomán. A villő szó a régi magyar tavaszi, téltemető népszokás, a villőzés során énekelt versekben fordul elő.

1889. III. 31. (123 éve)

Elkészült az Eiffel-torony. Párizs jelképe, az Eiffel-torony Gustave Eiffelről (1832–1923.), az építőről kapta a nevét. Tiszteletreméltó gyorsasággal, 2 év, 2 hónap és 2 nap alatt épült fel a torony. Az akkori szokásokkal ellentétben különös figyelmet fordítottak a biztonságra, egyetlen munkás sem halt meg az építkezés során. Jelenleg (a később felszerelt tévéantennákkal együtt) 326 méter és 75 centiméter magas.

1865. III. 31. (147 éve)

Bécsben megszületett Zsigmond Richárd magyar származású Nobel-díjas kémikus. Bécsben és Münchenben folytatott egyetemi tanulmányai során az osztrák születésű, de magyar szülőktől származó Zsigmond Richárd elsősorban szerves kémiával foglalkozott, doktori disszertációját is ebben a témakörben írta. Kolloid oldatokkal kapcsolatos vizsgálatairól és az ultramikroszkóp felfedezéséért 1926-ban kapott kémiai Nobel-díjat. Zsigmond Richárdról a Holdon egy krátert is elneveztek.

Április 1.

Hugó, Pál és Urbán napja.

Hugó: A Hug- kezdetű, germán eredetű nevek rövidülése. A névelem jelentése: értelem.

Urbán: Az Orbán névnek a latin eredetihez közelebb álló alakváltozata. A latin Urbanus névből származik. Jelentése: városi.

2012. IV. 1.

Virágvasárnap – A szent hét első napja

Krisztus a pálmaágakat lengető tömeg éljenzése közepette vonult be számárháton Jeruzsálembe. A zsidók az Egyiptomból való kivonulásra, a keresztények Jézus halálára és feltámadására emlékeztek, vagyis keresztény tartalommal töltötték meg az ősi, és megkeresztelkedésük előtt saját maguk által is megtartott zsidó ünnepet.

2012. IV. 1.

Bolondok napja. A téltemető, tavaszköszöntő hagyományokon alapuló ünnepet már az ókori görögök is egymás megtréfálásával köszöntötték. Az idén – nem kimondottan szerencsés módon – éppen virágvasárnapra esik...

Április 2.

Áron, Mária, Tünde és Ferenc napja.

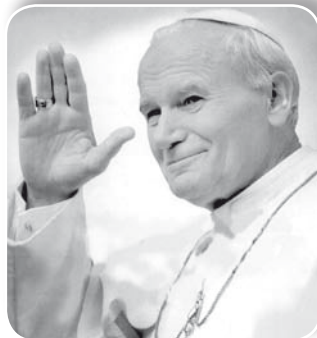
Áron: Bibliai név, talán héber eredetű. Jelentése: ihletett, tisztánlátó, vagy: a bátorság hegye. Nálunk ritka, a székelyeknél viszont igen gyakori férfinév.

Tünde: Vörösmarty Mihály alkotta a tündér szövből, Csongor és Tünde című drámai költeményében.

1805. IV. 2. (207 éve)

Megszületett Hans Christian Andersen dán meseíró, költő, regényíró és elbeszélő (A kis hableány, A rút kiskacsa, A rendíthetetlen ólomkatona).

2005. IV. 2. (7 éve)

Nyolcvanöt éves korában elhunyt Karol Józef Wojtyła, azaz II. János Pál pápa. Az első szláv származású pápa a II. János Pál nevet választotta, közvetlen elődje I. János Pál iránti tiszteletből. II. János Pál több mint száz pápai látogatást tett Olaszországon kívül és több mint 130-at Olaszországon belül. Huszonhét évig tartó pápasága alatt több mint ezer találkozt és audienciát tartott politikusokkal, kormány- és állam-

főkkel. II. János Pál volt az első pápa, aki meglátogatott egy zsinagógát, és szintén elsőként látogatást tett az auschwitzi holokauszt emlékműnél.

Április 3.

Buda, Richárd, Irén és Keresztély napja.

Buda: Régi magyar személynév. Keresztnévként a 19. században újították fel. Eredete vitás. Lehet a helység neve. Más magyarázat szerint a szláv Budimir személynévből származik. E név elemeinek a jelentése: lenni + béke.

Richárd: Germán eredetű név. Jelentése: hatalmas, erős uralkodó, merész.

1961. IV. 3. (51 éve)

Megszületett Eddie Murphy (eredeti nevén Edward Regan Murphy) amerikai színész, komikus, producer (Beverly Hills-i zsaru, Bölcsek kövére, Dr. Dolittle stb.)

1973. IV. 3. (39 éve)

Létrejött a világ első mobiltelefonkapcsolata. Martin Cooper, a Motorola fejlesztőmérnöke telefonált egy New Yorki utcáról.

Április 4.

Izidor, Izor, Kerény, Platina és Platon napja.

Izidor: Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

Kerény: Régi magyar személynév, a név a latin quiris szövből ered. Jelentése: lándzsás. Mars isten nevének állandó jelzője volt.

1883. IV. 4. (129 éve)

Szegeden megszületett Juhász Gyula költő, tanár, a 20. század első felében Magyarország egyik legismertebb költője. Nevét viseli ma (többek között) a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kara.

1581. IV. 4. (431 éve)

Francis Drake teljesen körbehajózta a Földet. Sir Francis Drake helyettes admirális, angol tengerész, navigátor, felfedező és kalóz, valamint politikus (érdekes kombináció!) volt I. Erzsébet angol királynő idejében. Az általa vezetett flotta másodikként kerülte meg a Földet, és ő volt az első kapitány, aki élve hazajutott erről a vállalkozásról. Erdemeiért Erzsébet angol királynő lovagá ütötte.

Az ókori világ első könyvtára

Arégészek a ninivei királyi palota romjainak feltárásakor megtalálták Assurbanipál (vagy Assur-bán-apli) asszír király könyvtárát, amely kb. 2600 évvel ezelőtt létesült. Itt gyűjtötték össze az akkori világ íróinak, tudósainak műveit.

Az asszír király parancsára írnokok járták be Mezopotámia templomait, felkutatták a papok őrzésében levő írásokat, és azokat a királyi könyvtár számára lemásolták. Így gyűjtötték össze az asszír királyok hadjáratairól szóló történeteket, valamint a királyok leveleit és rendeleteit.

A „könyvek” valójában ékírással telerótt agyagtáblácskák voltak. A táblácskákat gondosan leltározták, mindegyikbe belenyomták a királyi palota bélyegzőjét. Minden értéke-sebb másolat előtt a következő bevezető sorokat olvashatjuk:

„Assurbánapli, a nagy király, a hatalmas király, a világmindenség királya. Asszíria királya, az írás művészetét a legmagasabb fokon sajátítottam el, holott az előttem uralkodó királyok közül ebben senki sem volt járatos. Jelen táblát írnokaimmal Asszíria, Sumér és Akád-Babilónia tábláinak és okmányainak megfelelően leírtam, hitelesítettem és ellenőriztettem, és palotámban helyeztem el, hogy láthassam. Aki ezt a táblát ellopja, vagy nevem mellé saját nevét írja, ne állhasson ellen az istenek haragvó dühének és nevét, ivadékaival együtt Nabu isten, a Mindenség írnoka pusztítsa ki az országból.”

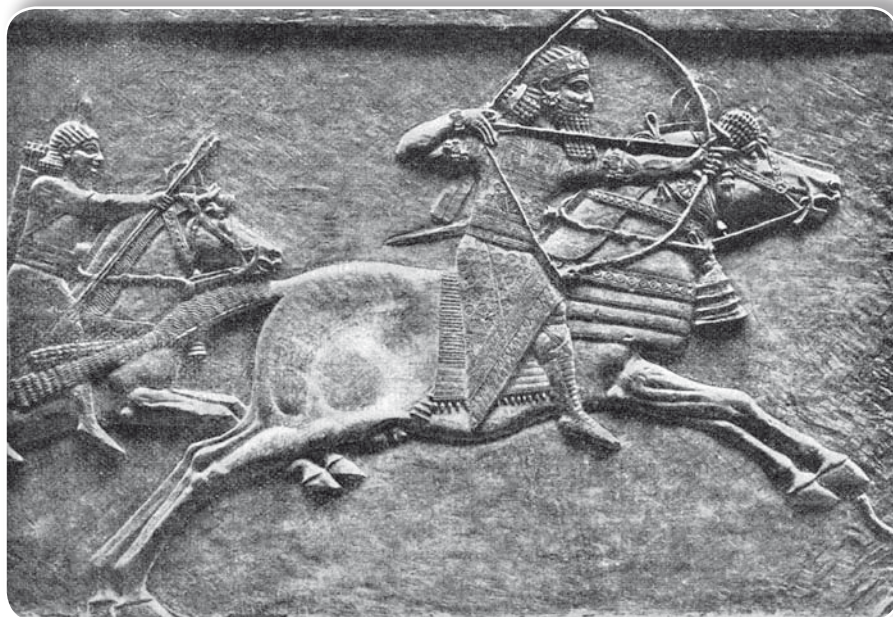
A világ első könyvtárának agyagtáblácskái őrizték meg Gilgamesnek, Uruk királyának csodálatos történetét. A Gilgamesről szóló hősköltemény az ókori Kelet egyik legjelentősebb költői alkotása. Különösen érdekes a vízözönről szóló rész, amely hatással volt a későbbi népek mesevilágára.

Gilgames, Uruk királya roppant erejű ember volt. Népe rettegett tőle. Egyszer azonban méltó ellenfélre talált. Akadt egy ember, akinek Enkidu volt a neve, és aki erőben és bátorságban méltó társa volt a királynak.

Gilgames és Enkidu összemérték erejüket, de egyik sem tudott győzni. Ekkor barátságot

Ékírásos táblarészlet

Assur-bán-apli oroszlánvadászata

kötöttek, és együtt nagy hőstetteket vittek véghez. Az istenek azonban úgy határoztak, hogy Enkidunak meg kell halnia.

Gilgames ekkor magára maradt. Nagyon félt a haláltól, ezért felkereste őst, Ut-napistit, aki a vízözön után örök életet kapott az istenektől. Tőle akarta megtudni az örök élet titkát.

Ut-napisti meghallgatta Gilgamest, de kérésére elmondta, hogy minden földi embernek meg kell halnia. Gilgames nem tudott ebbe belenyugodni, hiszen Ut-napisti is ember volt, mégis halhatatlanná lett! Hogyan történt ez? Ut-napisti ekkor elmondta a vízözön történetét:

Az istenek elhatározták, hogy elpusztítják az embereket, és vízözönt bocsátanak rájuk. Ea isten azonban meg akarta menteni Ut-napistit, ezért elárulta az istenek szándékát. Megparancsolta neki, hogy építsen erős hajót, gyűjtsön össze az élő állatokból egy-egy párt, s vegye fel azokat a hajójába.

Így is történt. Ut-napisti összegyűjtötte a városban élő ácsokat, hajóépítőket és hozzáfogott a munkához.

Majd így mesélte tovább:

„A hajó időre elkészült. Akkor gondosan összeszedtem arany-ezüst marhámat (kincsemet) s minden mozdítható vagyonomat, a szolgáljaimmal reárakattam. Egy-egy párt az élő fajokból rekeszes belsejébe zártam, s én magam is, rokonságommal s nagyszámú kedves emberemmel, szolgálkával és kézművesekkel odaköltöztem a hajóra.

S egyszer csak borzalmas vihar kezdődött. A gátak szétszakadtak, a házak összedőltek, a nehéz falak, bástyák és tornyok leomlottak. A víz egyre emelkedett... Hat napon s hat éjjelen át tombolt a déli szél, s a dühöngő ár elmosott mindent, ami élő: elpusztította az orszá-

got. Hetednapon elült az orkán, a tenger vize visszagördült a medrébe, s nem hullámozott többé – vége szakadt a vízözönnek!”

Mint hogy az istenek a vízözön előtt megesküdtek, hogy minden embert elpusztítanak. Ut-napistit és feleségét maguk közé fogadták,

Az asszír katonák lerombolják Szúszát. Dombormű Ninivéből

és halhatatlanná tették őket. Gilgames most még sóvárabban vágyik az örömeletre. Ut-napisti ekkor azt ajánlja, hogy győzze le Gilgames az álmot, virrasszon hét napon és hét éjjelen át. Ha ez sikerül, legyőzi a halált. A hős azonban nem állja ki a próbát, rögtön mélyen elalszik, csak hetednapra ébred föl. Most már belátja, hogy nem lehet örök életű!

Gilgames elkeseredetten tér haza Urukba, de ahogy Uruk falaihoz ér, megvigasztalódik. Az embernek meg kell halnia, de dicső tettei, alkotásai halhatatlanok!

Összeállította:

Uri Ferenc történész

Szobor az iskola előtt

*„Dicső neve költő-fiadnak,
Anyám, soká, örökkön él.”
(Jövendölés)*

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola előtt, a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör főbejáratánál helyezték el Petőfi Sándor egész alakos, bronzba öntött szobrát, mely a szabadkai Szarapka Tibor szobrászművész alkotása. A költőt, a művészt ábrázolja könyvvel a kezében.

Az igazi, szép tavaszi délutánon, március 15-én a sok meghívott vendég mellett ott volt Alsóváros kicsinye és nagyja.

Felemelő érzés volt hallani a Himnuszt, hisz nemcsak a kultúrkör énekegyüttese, hanem az egybegyűltek is énekelték.

– ... Szeretnénk méltó emléket állítani ezzel a szoborral is egy nagy embernek, aki szellemi vezéralakja a határon innen és túl élő magyaroknak is – többek között ezekkel a szavakkal üdvözölte a megjelenteket Nagy Klára, a kultúrkör alelnöke.

Majd Nikowitz Oszkár, Magyarország belgrádi nagykövete felolvasta Orbán Viktor levelét, ezt követően dr. Réthelyi Miklós, Magyar-

A kultúrkör énekkara a Himnuszt énekli

ország Nemzeti Erőforrás Minisztériumának tárcavezetője leleplezte a szobrot.

A műsor után **Kiskomáromi Zsombor, Kéringker Karina, Bertók Izabella, Friss Viola, Sárkány Krisztina és Horvát Edina** a szoborról meséltek, arról, kinek mit jelent március 15-e, szeretik-e Petőfi Sándor verseit.

– Nagyon szeretek szavalni, meg Petőfi verseit is kedvelem – mondta elsőként Zsombor. – Karácsonykor Budapesten, a Parlamentben a Szülőföldemen című költeményt mondtam el. Számomra ez a koszorúzás is nagy élmény volt.

– Nagy ünnep ez nekünk – mesélte Krisztina. – A szüleim is büszkék rám, hogy én is megkoszorúzhattam a nagy költő szobrát. Mi otthon mindannyian szeretjük Petőfi verseit.

– Én is szeretek szavalni – folytatta Karina –, ismerem a költő verseit. Szavalóversenyekre is járok, s sokszor hallottam ott is Petőfi-verseket. Talán azért is választott ki engem az igazgatóm, Szűcs Budai Engelbert, hogy koszorúzzuk meg Petőfi szobrát.

– Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc a magyar nép bátorságáról tett tanúbizonyosságot. A magyarság szempontjából rendkívül fontos ünnepként tekintek március

15-ére, hiszen a magyar nép nemet mondott az osztrák elnyomásnak. Én a költő szerelmes verseit kedvelem – hallottuk Izabellától.

Iskolánkban egyszer vetélkedővel emlékezünk a 48-as forradalomra és szabadságharcra. Én is részt vettem ezen a megmérettetésen, s elég sokat készültem, így tudom, mi történt március 15-én. Petőfi elszavalta a Nemzeti Múzeum előtt a Nemzeti dalt, és a követeléseket összefoglaló tizenkét pont is itt hangzott el – emlékezik vissza Edina. – Szerintem minden magyar ember, bárhol is éljen a nagyvilágban, megünnepeli ezt a napot.

Többször vettem már részt szavalóversenyen, s szavaltam már Petőfi versét is. Tetszik ez a szobor is, művész, költő kinézése van. A műsor is tetszett. A kultúrkörösök szép vitézkötéses katonaruhában táncoltak. Az énekegyüttes meg elénekelt a Himnuszt, a Szózatot, A Prima Vista együttes pedig a költő megzenésített versét. A vendégszereplő, a Budapesten élő Varga Izabella színésznő, iskolánk egykori diákjának szavalata is tetszett: „...Dicső neve költő-fiadnak, / Anyám, soká, örökkön él.” – fejezte be Viola.

K. E.

Koszorúzás

A Petőfi Sándor iskola tanulói is koszorúztak

RÜGYFAKADÁS

Kincskereső kisködmön (Tartalomleírás egyes szám első személyben)

Gergőnek hívnak, szegény családból származom.

Édesapám, Márton szücs volt, aki egy csodaködmönt varrt nekem. Édesapám nagyon szeretett engem, és mindent megtett értem. Kaptam egy körtemuzsikát, ami csak akkor szól, ha jó gyerek fújja. A húgom, Mari-ka torokgyíkban halt meg még gyermekkorában. Mikor megbetegedtem, láttam a cinegekirályt, hogy elkergeti a halál fekete hollóját. Mindenki félt a titokzatos Kűsmöditől, aki az óbányában egyedül élt. Tompa orra, vastag szemöldöke, nagy füle és hosszú, fehér szakállja leért a lábáig. Mindig köd-
mönben és báránypőr sapkában járt. A bíró fiának sarkantyús csizmája volt, és ez nekem is megtetszett. Kaptam is egyet, de rájöttem, hogy ebben nem megy a munka. Könnyen megtanultam írni. Télen a körmömmel az ablak-
üveg jegébe karcoltam a betűket. Amikor a ködmön elkészült, meghalt az édesapám. Olyan ködmön volt ez, hogy ha jól viselkedtem, szépen simult hozzám, hogyha pedig rosszat cselekedtem, szorított. Megkezdődött az is-
kola. Itt ismerkedtem meg Pálistók Petivel vagyis bice-bóccával. A többiek Pulinak csúfoltak engem, mert a padok alatt mászkáltam. Egyszer dolgozo-
tot írtunk, és a tanár a legjobb diáknak egy égbelátót ígért. Csaltam a dol-
gozatban, így akartam megszerezni a távcsövet. Meg is kaptam, de furdalt a lelkiismeret, és elvittem bice-bóccának. Amikor odaértem, felrobbant a bá-
nya. Mikor észhez tértem, a kórházban találtam magamat. Mindketten ott
gyógyultunk meg.

A malomházban megünnepeltük a felépülésünket. A bányászok pedig vál-
lalták az iskoláztatásunkat.

Zsiga Anett, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Megélesztő Ákombákom

Az iskolai könyvbemutatón tetszett meg a könyv, amikor Balogh István bá-
csi nagy átéléssel mesélt a Megélesztő Ákombákom című művéről.

A könyv indíttatása az volt, hogy Balogh István unokája az óvodában egy
piros tehenet rajzolt, de a társai meg az óvo néni kinevették, és azt mondták,
hogy nincs piros tehén. Ezt szíjogva mesélte a tatájának. A nagytata szíve majd
megszakadt pityergő unokája láttán, és ezért belekezdett a mesébe, amellyel
bizonyítani akarta, hogy van piros tehén.

A történet réges régen Zenta környékén kezdődött. Főhőse egy kislány,
aki egész kicsi korában elveszítette az anyukáját, és így az apukája nevelte,
akit egy csúf boszorka fondorlatosan elcsábított. Ezután kezdődött a kislány
kálváriája, és elindult a bonyodalmak sorozata. A könyv szerkezete igen ér-
dekes.

Gyakran váltakozik a múlt és a jelen. Amikor a nagytata mesélt, szinte ma-
gával ragadott a mese varázsa, és magam előtt láttam a csodálatos tehenet, a
vasfejú farkast, az ördögöket,... vagy ahogy a későbbiekben a főhős Veronikával
csinosítgatja a házat, és a lakodalmas birkapörkölt illatát is érezni véltem (kü-
lönösen azért, mert anyukám is paprikást főzött a konyhában). De a következő
pillanatban visszacsöppentünk a valóságba, amikor a nagytata az unokájával
beszélgetett, aki néha-néha belekérdezett a mesébe. Ez rövid időre megszakít-
totta a mese fonálát.

Ezt a könyvet korhatár nélkül ajánlom mindenkinek, mert mindenkit meg-
érint.

Surányi Bence, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Válogatás az újvidéki Petőfi Sándor iskola Szikra című diáklapjából

Végre sorra kerültünk mi is, örömteli dátum lett a 2100!!!

Az újvidéki Petőfi Sándor űrállomás kijáratá
előtt álltam, és vártam a Marsra szervezett ki-
rándulás első utasainak visszaérkezését. Mint
ismeretes, a Marsra tervezett kirándulást a gaz-
daságilag rohamos fejlődésbe lendült Szerbia
kormánya és az új testvérállam, Japán kormány-
elnöke, Hiroki Hoshimoto tették lehetővé a
legsikeresebb szerb polgárok részére. A boldog
esemény országunknak az Európai Unióhoz való
csatlakozása alkalmából szervezett ünneplés ré-
sze. A tíznapos utazás sikeres volt, kisebb turbu-
lenciákat kivéve a repülés simán ment. A Marson
töltött két nap pedig felejthetetlen élmény lesz
mindenki számára. A röptéren megpillantottuk
Miroslav Đokovićot is, a világhírű Novak Đoković
unokáját, aki kissé szédelegve, de mosollyal az
arcán lépegetett a többi elégedettséget sugárzó
utassal a kijárat felé.

Több ilyen utazást szerveznek majd a kö-
zeljövőben, az érdeklődők iratkozzanak fel a
várakozási listára, mely az újvidéki japán nagy-
követség portásánál található.

Mendrei Andrea, 8. osztály

Új üdítő a tinilányoknak

Az új vaníliaízű üdítő csodákat művel. Ha
megissza őket egy lány, tíz napon belül meg-
találja az igaz szerelmet. De vigyázat! A fiúknak
tilos fogyasztani az italból, mert szörnyű dolgok
fognak történni velük. Ha kíváncsi, hogy mi, ve-
gye meg az italt, a választ megtalálja az üvegen.

Gombos Mariella, 6. osztály

Lapzárta után, a legfrissebb hír

Dr. Heid, a híres németországi tudós
hatévi fáradságos munka és számos ku-
darc után feltalált egy szérumot, melytől
okosodnak az állatok. Első benyomásra
nincs különbség az állatok között, de ha az
állat nyolc napig szedi az orvosságot, kezdi
megérteni az emberek beszédét. Egy hónap
után pedig beszélni is megtanul. Egyelőre
csak dr. Heid kutyája tanult meg beszélni, ő
az első állat, aki megkapta ezt a szérumot.
Az állat segít most a gazdájának a szérum
tökéletesítésében. A hétfvégén megkezdik
a tárgyalásokat a Farmoworld nevű céggel
a szérum forgalmazásával és árával kapcso-
latban.

Kazinci Krisztián, 6. osztály

Divat a jégvilágban

Tegnap este egy rendkívüli eseményben
volt részünk. A legmenőbb divattervezők
mutatták be ruháikat az új, Jégvilág nevű ki-
futón.

Több híres személyt láthattunk a közön-
ség között: Lady Gaga 3, Jennifer Aniston 4 is
velünk együtt gyönyörködött a ruhaköltemé-
nyekben. A kifutó egy hosszú korcsolyapálya
volt, a modellek profin pörögtek a jégen. Az
esemény fénypontja a Marsról származó lili-
omból készült rövid ruha és a hópehely alakú,
kristályokkal díszített báli ruha volt. Mindenkit
lenyűgöztek a csillagporral díszített ékszerek
is. A bemutató után egy igluban bulit rendez-
tek a tervezők számára.

Tóth Annabella, 7. osztály

Bevált az ózonlyuk-korrigáló szerkezet

(Exkluzív interjú dr. Astroval)

Egy éve sikeresen működik a Földünkön
élő embereket az UV sugárzástól megvédő
szerkezet, melyet városunk híres kutatója ta-
lálta fel. Azon kevés szerencsés újságírók közé
tartozom, akiknek sikerült interjút készíteni az
Astro néven ismert tudóssal.

– Azt mondják, a Kutatók Nemzetközi Egye-
sülete először nem nagy lelkesedéssel fogadta
az ötletét. Igaz-e ez?

– Tényleg nem voltak elragadtatva, amikor
beszámoltam nekik az új találmányomról. Azt
mondták, hogy kevés a valószínűsége, hogy
működni fog, és a szerkezet összeállítása is na-
gyon költséges lenne.

– Hogyan sikerült mégis elérnie, hogy ko-
molyan átgondolják az Astromachine megépít-
ését?

– Természetesen az ötletem hamar nyilván-
osságra került, a média még a tervrajzokat
is megszerezte valahonnan. Az embereknek
megtetszett az elgondolás, hogy löjünk fel
egy gépet az űrbe, amely majd kijavítja a hi-
bákat az ózonrétegben. Ez 2097-ben történt.
A közvélemény nyomására felszólítottak, hogy
épitsem meg a gépet.

– Hogyan működik a szerkezet?

– Miután meghatározott magasságba kilő-
jük, az Astromachine súlytalansági állapotba
kerül, és az ózonréteggel megegyező vegyü-
leteket bocsát ki, melyek az ózonlyuk szélére
tapadva szűkítik azt. Mára már a lyuk eredeti
méretének egynegyedére csökkent. Azt gon-
doló, ez komoly siker.

Megköszöntük a tudósnak, hogy időt sa-
kított a beszélgetésre, és további sikeres mun-
kát kívántunk neki.

Tápai Ramóna, 7. osztály

RÜGYFAKADÁS

Emlékek a fényképalbumból

Egy délután a fényképalbumot nézegetve édesanyámmal, rábukkantunk a kiskorombeli fényképekre.

A kezünkbe elsőként az a kép került, amikor félve először láttam a Téalapót. Mivel nagyon megijedtem, a szakállába akartam megkapaszkodni, és lehúztam. A télapó azután megfogta a kezem, még a fényképezkedésnél is, nehogy még egyszer lehúzzam a szakállát. A következő képen, amin sokáig nevetgeltünk, nem volt semmi nevetséges, de eszünkbe jutatta azt az élményt, amikor az első biciklimet kaptam, és gyorsan meg akartam tanulni hajtani. Anyyira igyekeztem, hogy nem zavart, akár hány-szor estem is be a virágoskertbe, mindig kimásztam, és újra próbálkoztam. A fáradtságom kifuzódott, mert nagyon rövid időn belül megtanultam biciklizni. Nevetést csalt ki belőlünk az a kép is, amikor óvodás korban bohócnak öltözve kellett táncolnom. Nagyon sértő volt a számomra, hogy bohócként kell színpadra lépnem. Alig tudtak rávenni, hogy felöltözök és táncoljak.

Órákat töltöttünk el a fényképalbum között. Sok régi, de kedves emléket idéztünk fel.

Berta Márta, 7. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Az aranyalmafa

*Az ágyamban reggel
Zengő madárfüttyre ébredtem.
Ablakomhoz siettem, és egy
Ragyogó dolgot vettem észre.*

*Alig láttam a nagy fényben.
Nyúltam feléje, de
Az ablaküveg nem engedte.
Lenyomtam hát, és így elértem.*

*Megfogtam, megnéztem,
Aranyalma volt a kezemben.
Felfaltam azonnal,
Azután jóllakottan visszaaludtam.*

Pletikoszity Gábor, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Látogatás Nemeceknél

Este volt. FÜRGE léptekkel mentem a legjobb barátomhoz, aki beteg volt.

Siettem, hogy gyorsan odaérjek, mert örömet szerettem volna szerezni neki. Reméltem, hogy örül majd nekem. Már a ház előtt voltam. Halkan léptem be. Nemecek anyukája fogadott. Odamentem szegény beteg barátom ágyához, és megszólítottam.

- Szia, Nemecek! Hogy érzed magad?
  - Szia, Boka! Most már jól vagyok – mondta a kis szőke.
  - Akkor jó. Remélem hamar meggyógyulsz – válaszoltam aggódó tekintettel.
  - Igen, biztosan hamar meggyógyulok – mondta ő szomorúan.
  - Itt van az orvos, hogy megvizsgáljon téged, addig kimegyek a szobából.
  - Jó, de ugye visszajössz még, Boka? – kérdezte Nemecek halkan.
  - Persze hogy visszajövök – feleltem reménykedve. Azután kimentem a szobából, és leültem a konyhában. Megvártam, hogy kijöjjön az orvos, és újra bementem. Nagyon sokat beszélgettünk.
  - Nem kellett volna kijönnöd a grundra, mert így még jobban megfáztál – mondtam könnyes szemmel.
  - Nekem már úgyis mindegy – válaszolta a kis szőke közlegény.
  - Miért mindegy? – tettem fel a kérdést rémülten.
  - Mert úgyis meghalok – felelte.
  - Hogy mondhatsz ilyet! Hamarosan meg fogsz gyógyulni – biztattam őt.
  - Boka, ez nem igaz, tudom, hogy meg fogok halni – mondta Nemecek könnyes szemmel.
  - Most megyek, de holnap visszajövök – ígértem elcsukló hangon. Kiléptem az ajtón. Nemecek anyja kikísért, én elindultam haza.
- Egész úton sírtam, és Nemecekre gondoltam.

Januskó Szuzanna, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A Gergjián-tanyán jártam

Egy derűs márciusi napon úgy éreztem, hogy okvetlen el kell mennem egy olyan helyre, ahol már nagyon régen jártam, a Gergjián-tanyára.

Azt, hogy miért fogott el ez az érzés, a mai napig sem tudom. Elindultam hát arra a helyre, amit tizenévesen a második otthonomnak tekintettem, a barátaimmal (Tamás, Burai J., Virág Péter, Hodonicki Oszkár, Bognár Aranka) egyetemben. Amikor megérkeztem a tanyára, az szinte kihalt volt. Mindössze egy-két madarat láttam kirepülni a patak melletti nádasból. Látszott, hogy régen nem járt ott senki. A házba nem lehetett bemenni. Bizonyára a rendőrök zárták be még akkor, mikor Gergjián meghalt. Reménykedve néztem fel a régi akácfára, hátha megpillantom rajta a gyönyörű, fekete madarakat. Csálódnom kellett. A kárókatonák még nem jöttek vissza. Burai J. azt ígérte, hogy visszahozza őket, és én nem kételkedem az ő szavában. A Gergjián-torony is áll még, bár az idő eléggé megviselte. Gergjián szép, rendezett kertje már nem létezett, helyette magasra nőtt gyomnövények csúfították a ház tájkáját. Eleget láttam. Felidéztem magamban a sok-sok évvel ezelőtt itt töltött szép órákat, napokat.

Még egyszer körülnéztem, és azzal a gondolattal játszadoxva, hogy holnap visszajövök és lekaszálok a gatz, elindultam haza.

Juhász Vivien, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Nemo kapitány társaságában

Nem tudom, melyik esztendő őrtünk. Hiszitek vagy sem, egy különleges helyen, a Nautilus tengeralattjárón töltöttem a napjaimat. Nem tudom, mennyi idő múlt el, amióta a professzor úr, Conseil, Ned Land és én szerencsétlen körülmények között idekerültünk. Szokatlan élmény volt az egész, de én nem panaszkodtam, mint a szivacs, felszívtam minden benyomást.

Egy nap Nemo kapitány tengeri sétára hívott meg bennünket. Tengeri séta? Nahát, ez furcsa! Nem tudtam, mi vár ránk odakint, de nem akartam gyáva nyúlként viselkedni, így csatlakoztam a többiekhez. Először is egy kamrába mentünk, ahol ránk segítettek a nehéz, gumi bűváröltözeteket. Olyan nehéz volt, hogy majd összeestem a súlyom alatt, a lábaimat pedig meg sem tudtam mozdítani az ólomcipőkben. Izgatottan vártam, hogy vajon milyen módon jutunk ki. De amikor a kamrát tölteni kezdték tengervízzel, és megéreztem jeges simogatását a testemen, izzadni kezdtem az öltözetben. A szívem dobogott, nem is, inkább ki akart ugrani a testemből, a szám kiszáradt. Míg én harcot vívtam a rémültséggel, észre sem vettem, hogy már kint vagyunk. Csak az volt furcsa, hogy valami puha szőnyegen lépkedek. Pedig nem szőnyeg volt az, hanem kagylópor, mely, mint a gyémánt, csillogott a napfényben. Ha valaki ezt mesélte volna nekem, nem hittem volna, hogy a nap ennyire meg tudja világítani a tenger fenekét. Az volt az érzésem, hogy nem a víz alatt sétálok, hanem valami pázsiton. Hisz még az öltözet súlyát sem éreztem többé, olyan könnyű volt.

– Hát, furcsa fickó ez a Nemo kapitány, és milyen okos! Ilyen hajót és ilyen ruhát kitalálni, ehhez ész kell – monologizáltam a sisakom alatt.

Hirtelen elbűvölő tarkaság terület el előttem. Ezeregy szín, zöld, sárga, lila, indigókék, fel sem tudom sorolni őket. Egyik élénkebb volt, mint a másik. Elállt a lélegzetem. S milyen világos volt a víz alatt, világosabb, mint a legszebb nyári napon.

– Megáll az eszem! Hisz ez lehetetlen!

Tengeri rózsák, tengeri csillagok, kagylók cikáztak a lábaim közt. Tudomásul vettem, hogy a zöld növények a tenger felszínén találhatók, a vörösek a közepén, a barnák pedig a feneket szeretik. Kicsit-kicsit megálltam, bámészkodtam, ezután meggyorsítottam a lépteimet, hogy utolérjem a többieket. Nem voltam biztos benne, mióta vagyunk úton, csak azt éreztem, hogy kissé fáradt és álmos vagyok. A benyomások olyan erőteljesek voltak, hogy majdnem teljesen levettem a lábamról. Ilyen gyönyörűséget életemben nem láttam. Talán örökké hálás leszek Nemo kapitánynak, ennek a különleges és egyben félelmetes embernek, hogy részt vehettem ebben az élményben.

Ne gondoljátok, hogy ez volt minden! Mentünk mi még tovább is, a séta még nem ért véget. Valamikor odajutottunk egy fekete erdőhöz. Erdő a víz alatt? Furcsa, ugye? Kíváncsiak vagytok? Az jó! No de erről majd egy következő alkalommal.

Márki Eleonóra, 6. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Állatos vers

Cápa úrfi, jó napot!
Hogy van ma az uszonyod?
Megvan, úszik,
mint hal a vízben.

Gólya néni, kézcsókomp!
Mit csinál a mocsárban?
Keresem a békát,
bekapom a lábát.

Fecske néni, hellóka!
Mit csinál a fióka?
Anyukának integet,
várja a legyeket.

Tücsök bátyám, szevaszka!
Mért vagy itt a lugasban?
Énekelek, zenélek,
a macskától nem félek.

Bózsity Márk, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A jövő iskolája

Ebben a fogalmazásban leírom, hogy képzelem el az elkövetkező években az iskolapadok koptatását. Elmesélek egy ilyen napot elejétől a végéig.

Reggel fél hétkor megszólal egy hang a számítógépből, anya hangja:

– Jó reggelt, csillagom! Jól aludtál?

– Igen, csak egy kicsit rövid volt az éjszaka, ezért még álmos vagyok – válaszolom.

– Rendben, vegyél be egy szuperkapszulát, majd attól felébredsz! Kérd meg a házirobotot, hogy készítsen neked ennivalót! – mondja anya.

– Oké. A többiek hol vannak? – kérdezem kimászva a kényelmes vízágyamból.

– Sári az osztályával elrepült a Holdra, Dani pedig az autóbussz miatt ment el korábban – válaszolja anya, és el is búcsúzik.

Dániel utazási járműve azért különleges, mert repülni is tud, és legkevesebb száz ember fér el benne. Kiválasztom a legfényesebb és legszebb ruhámat. Felöltözöm, és lemegyek a konyhába, ahol már készül a finom kókuszos marslakó és a csikis bogycók. Miután elfogyasztom a reggelimet, megmosom a fogam a zenélő elektromos fogkefémmel. Ez idő alatt Rami, a házirobot bepakolja az uzsonnámat és a hordozható számítógépet a szupermeghajtású hátitáskámba. Felveszem, és elrepülök velem az iskolába. Heni már ott vár, mint általában, mivel ő teleportálással érkezik. Helén, Helga, Lilla és Réka a repülő kerékpárjukon jöttek, Orsi pedig a futójárdáján. A fiúk egy óriási focilabda belsejéből tűnnek elő, ami az udvar közepén szállt le. Megszólal a hangosbemondó, amely a diákokat arra figyelmezteti, hogy ideje elfoglalniuk a helyüket. Egyes tantermekben hangszórón és számítógépen halljuk és látjuk a tananyagot, máshol robot helyettesíti a tanítót. Némely órák a szabadban zajlanak. Nagyszünetekben a felsősök a virtuális szobában tesznek úrutazásokat.

Suli után az idősebbek az UFÓ nevű klubba mennek szórakozni, a többiek hazafelé veszik az irányt. Mivel nemigen kaptunk házit, ezért az egész délután szabad, kivéve, ha valaki különleges órára jár, amit ilyenkor tartanak. Estefelé hazaér anyukám a munkahelyéről a lebegő személygépkocsijával.

– Sziasztok! Mi jót csináltok? – lép be az ajtón.

– Szia! Éppen az úrben jártam, de megéheztem, ezért visszajöttem, hogy harapjak valami jót – válaszolom.

– A bátyád? – kérdi.

– Ő még ott van, de mindjárt szól nekik – mondom fölfelé menet a lépcsőn.

– Vacsora után letusolok, mivel fáradt vagyok, és lefekszem.

Hát nekem így nézne ki egy napom a jövőben. Remélem, egyszer valóra válik.

Könyves Regina, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedves Pajtások!

Az újvidéki Petőfi Sándor iskola tanulóinak képzeletéből szikraként pattannak ki az ötletek, és 2100-ba röpitik az olvasót. **Szikra című humoros diáklapjuk fedőlapját** a Mizujs oldalon láthatjátok ma, és az újság születésének körülményeiről is ott értesülhettek. Én pedig belelapozok, és a Szikrában olvasható **hír-, interjú-, riport- és reklámszöveg-sziporkák** közül néhányat veletek is megosztok a Rügyfakadás oldalain abból az alkalomból, hogy közeleg április elseje, a bolondozások napja. Ennek okán került a mai Rügyfakadásba a csantavéri **Állatos vers** meg az adai **A jövő iskolája** című írás is.

Akik szeretnek olvasni, azoknak gondolat- és érzelemvilága, szókincse és kifejezőkészsége gazdagodik. Ezt ma **Zsiga Anett, Januskó Szuzanna, Juhász Vivien, Márki Eleonóra, Kovács Franciska** és **Surányi Bence** tanúsítja.

A héten érkezett írásokat a következőknek köszönöm:

Bácskertes: Pacal Andrea (2 írás) és Tadián Zsolt;

Csantavér: Dér Ákos, Farkas Dénes, Gregus Emma, Huszta Dominik, Januskó Szuzanna, Nagy Noémi és Oszvár Bianka;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola: Almási Vivien (2 írás), Bagi Natália, Brasnyó Emese, Horvát Nikolett, Német Renáta, Rajslí Dorottya (2 írás), Tóth Szilvia és Tóth Imre Dániel;

Kisorosz: Berta Karolina, Berta Márta, Talpai Szindarella;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Dudás Norbert, Fehér Viktor, Szabó Szteleila és Zsiga Anett;

Újvidék, Petőfi Sándor iskola: Hamad Ászim, Kovács Imre, Mendrei Andrea, Nikolity Zita, Szoboszlai Leona, Tápai Ramóna és a Szikra című diáklap munkatársai;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Fleisz Tímea, Hatalák Beatrix, Juhász Vivien, Surányi Bence, Szabó Nikoletta és Tripolszki Péter.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Egy nap az iskolában

Minden reggel korán kelés,
Mosakodás, fésülködés.
Fogmosás és öltözködés,
Ezután gyors reggelizés.

Mindezt sietve elvégzem,
Hogy az iskolából ne késsek.
Villámellenőrzés a táskámban,
Nehogy valamit később ne találjak.

Ezután jön az útra kelés,
Szüleimtől elköszönés.
Elindulok az iskolába,
Vajon mi vár rám ma?

Izgulok menet közben,
Informatikára nem készültem.
Fogok-e ma felelni?
Vagy sikerül a tanító bácsit a felelésről lebeszélni?

Az iskolába érve,
Félve lépek a terembe.
A többiek már vidáman várnak,
Hogy jó hírrel szolgáljanak.

30 perces órák lesznek,
Aminék a gyerekek nagyon örülnek.
Elmaradt a felelés,
És lassan, de elérkezett az utolsó kicsengetés.

Tadián Zsolt, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

A varázslótanonc

Merlin nyomdokán lépked Nicolas Cage

Új mozifilmje fiatalos, lendületes, varázslós, egy cseppnyit romantikus, néhol – enélkül nem megy – hatásadás, ám mindez befér egy olyan történetbe, amely „optimista töltetet akar felrobbantani a moziuterekben...”

• Nicolas, kedveled a „varázslatos” mozi?

– A nézők imádják ezeket a sztorikat, a stúdiók is kedvelik ezt a témát. Minden évben bemutat Hollywood legalább egy ilyen mesét. Nagy siker volt A Gyűrűk Ura-trilógia, a Harry Potter-eresztések, a Robin Hood, az Eragon, A király nevében stb. A varázslótanonc története végtelenül egyszerű, a jó és a rossz közötti küzdelemről szól. Én ebben a mesében Balthazárt alakítom, egy ősi mágust, aki New York egyik városnegyedében húzza meg magát. A várost és a Földet én védem meg egy gonosztól, Maxim Horváhtól, aki szintén varázsló, akárcsak én. Ez a Horváth világalmai álmokat dédelget, s mindent elkövet annak érdekében, hogy vágyálma megvalósuljon. Én egyedül azonban nem bírok el vele, az ellenfél szívós és veszélyes. Ezért magam mellé veszek egy egyetemista srácot, Dave-et, aki a tanítványom. A srácban ugyanis legbelül mágikus energiák dolgoznak, tehát a választásom nem véletlen. Közösén feszülünk neki Horváthnak. A fizikahallgató egyetemistának azonban megvannak a saját problémái is. Le kellene tennie a vizsgákat. Meg itt van még a tetejébe gyermekkori szerelme, Becky, aki végérvényesen magához szeretné kötni. Eközben Horváth sem ül tétlenül. Ő is szerez magának segítőtársat, majd gonosz tervet eszel ki...

• Szükség volt számítógépes animációkra?

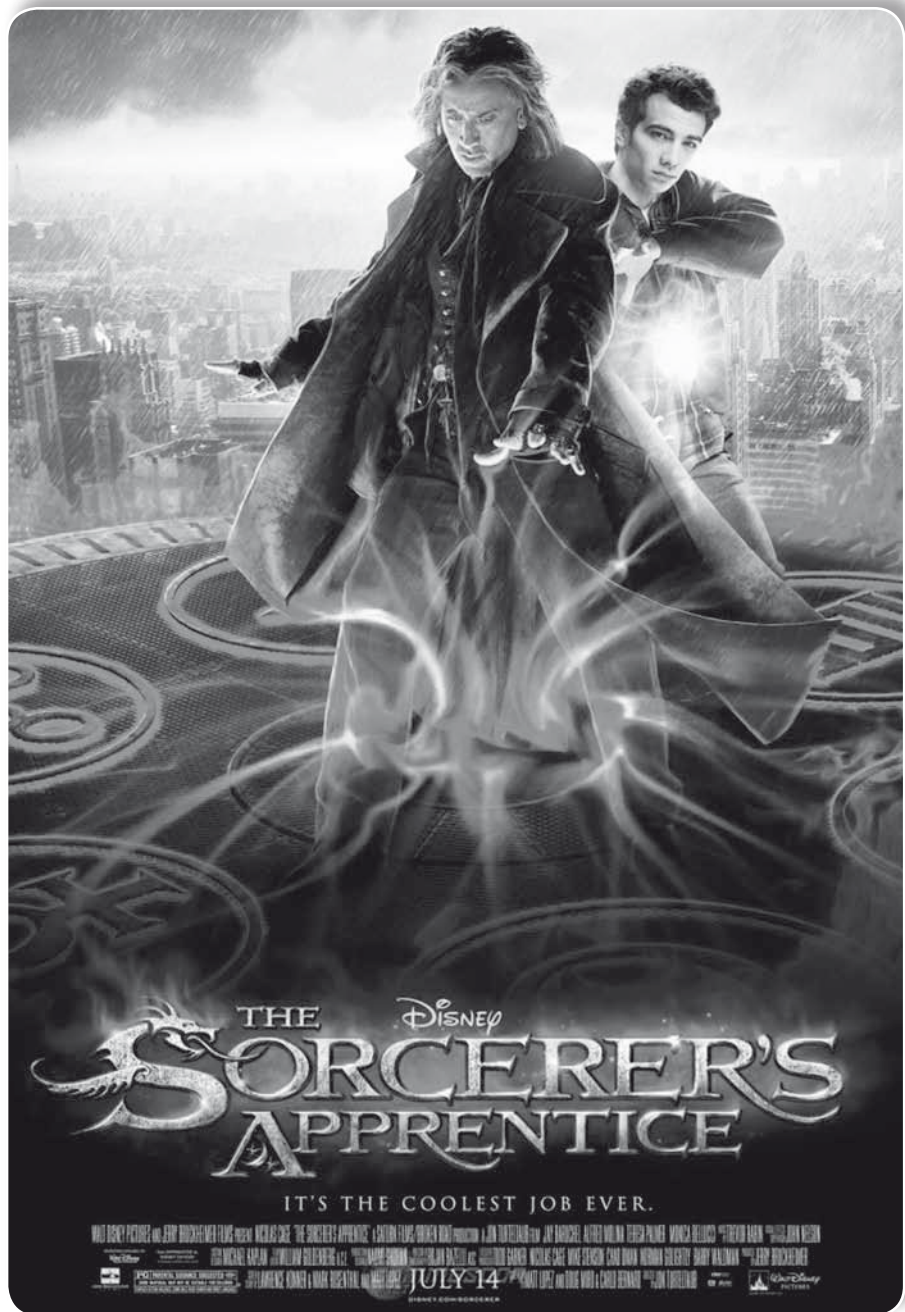
– Igen, de a készítők nem vitték túlzásba a dolgokat, a Földön akarták tartani a történetet. Már az elején biztosak voltunk benne, hogy ez a film remek ötvözet lesz majd a CGI-nak és a mechanikus trükköknek. Jon Turteltaub rendező így szokott forgatni. Szereti, ha annyi benne az élő szereplős trükk, amennyi csak lehetséges, mindezt később pedig felpörgettük egy csipetnyi számítógépes ráhatással. Fontos a megfelelő arányú elegyítés.

• Szerinted mi a mágia?

– A mágia, azaz a varázslat szót a következőképpen definiálják: A legmagasabb, abszolút és isteni bölcsessége a természeti filozófiának. Ez a műfaj virágzik ma a legjobban.

• Honnan az ötlet a filmhez?

– A varázslótanonc alapötletét Johann Wolfgang Goethe 1797-es Der Zauberlehrling című műve adata, amely mindössze tizennégy versszakból állott. Ám a mű csak keveset hasonlít a filmre. Más a helyszín, a kor. Goethe műve egy elbeszélés, amit a tanonc mond el. Ő elmeséli, hogy milyen viszontagságos úton jutott el a megtisztelő varázslói címig. Ezt a mítoszt a múlt században Walt Disney újra feldolgozta, egy animációs filmet készített a műhelyében. Az 1940-ben bemutatott Fantázia hatalmas sikert aratott...

• Vonzódsz ehhez a műfajhoz?

– Igen... Megpróbálok mindig olyan karaktert hozni, aki kapcsolatban áll a természetfeletti erőkkal. Például az Angyalok városában is ilyen figurákat alakított. Azért szeretem őket, mert a lehetőségek határtalanok. Színesként roppant élvezetes ilyesmit csinálni, hiszen nem kötnek gúzsba a realitás béklyói. Szerintem az eredeti Goethe-sztori tanulsága egyetemes. Mindannyian próbáltuk már megfogni a dolgok könnyebbik végét, mindannyian túl gyorsan szeretünk volna felnő-

ni. Szerintem ez jó kis lecke lesz nekünk, én mindig is ezt szerettem legjobban az eredeti műben.

• Milyen volt a film fogadtatása?

– Megírták, hogy nem görcsösen megírt papírszagú humor lappang a mesében, hanem ötletes, jól kifundált szövegek, és jól illeszkednek az adott szituációkba. Végül is ez egy vidám sztori – New York-i helyszínnel. A város egy külön univerzum, fantasztikus építészeti csodákkal...

B. Z.

Drága kocsi

– Móricka, ha van neked 20 000 dinárod, és szeretnél venni egy kocsit, ami 200 000 dinárba kerül, akkor mit csinálsz?
– Feleségül veszek egy gazdag nőt!

Csabai kolbász

Egy kisgyerek sír a hentesboltban. A hentes megszólítja:
– Mi a baj, kisfiú?
– Nem tudom, hogy apa mit mondott! Azt, hogy „Csaba, hozz egy szál gyulait”, vagy „Gyula, hozz egy szál csabait!” – mondja a fiú.
– Jaj, fiam, hát mi sem egyszerűbb ennél! Hogy hívnak?
– Elemér!

Ikrek születtek

Az újdonsült apuka rohan ki a szülőszobából, hogy elújságolja a hírt a kint várakozó családtagjainak:
– Ikreink születtek!
– Na és kire hasonlítanak? – kérdezi a nagymama.
– Hogyhogy kire? Hát egymásra!

Friss hírek

– Jean, miért tette az újságokat a hűtőbe?
– Hogy a hírek frissek maradjanak, uram!

Telefonon

– Jean, mit tárcsáz a telefonon?
– Semmit uram, csak a figyelmét akarom felhívni.

Tolltartó

– Hogy hívják a félnék tolltartót?
– ???
– Attól-tartó...

Erős szervezet

Doktor a betegéhez:
– Barátom, maga csak az erős szervezetnek köszönheti, hogy végül meggyógyult.
– Jó, hogy mondani tetszik. Már éppen fitetni akartam a doktor úrnak!

Kőműves, ács és villanszerelő

A kőműves, az ács és a villanszerelő azon vitatkoznak, hogy melyikük munkája volt előbb a földön.
– Mi építettük fel a gízai piramisokat – mondja a kőműves –, tehát először mi léteztünk.
– Dehogy! – tiltakozik fejét rázva az ács.
– Mi már jóval korábban elkészítettük Noé bárkáját.
Erre a villanszerelő kuncogni kezd.
– Mi olyan vicces? – kérdi az ács.
– A teremtés első napján Isten azt mondta: „Legyen világosság!” – magyarázza a villanszerelő – Addigra mi már lefektettük a kábeleket!

Gyorshajtásért

Autóst büntet a rendőr:
– Felírom gyorsajtásért!
– Még mindig jobb, mint ha én írnám fel magát!
– Miért, kicsoda maga?
– A sírköves.

Nagyon ketyeg

– Doktor úr, valami nagyon ketyeg idebent, mióta bevettem az új altatót, amit ajánlott.
– És hogy vette be?
– Ahogy mondta, lefekvés előtt, egy órával.

Összevert ember

Összevert ember támolycog este az orvoshoz. A doki szörnyülködve így szól:
– Magával meg mi történt?
– Nekem jött egy hattúyú!
– Egy hattúy?
– Utána elütött egy ufó!
– Hm, egy ufó...
– Aztán oldalba csapott egy angyal!
– Aha értem. És utána?
– Utána kikapcsolták a körhíntát...

Táborozás

Egy baráti társaság táborozni indul, ezért felosztják a feladatokat, tennivalókat egymás között. Az egyik szőke leányzónak jut az ellátó funkció, neki kell a főzéshez szükséges dolgokat összeszednie.
Minden rendben zajlik, estére tábort vernek és nekiállnak főzni. Igen ám, de a gyufák valamiért nem akarnak meggyulladni, hiába próbálják végig az egész dobozzal. Ekkor előveszik a felelőst, aki így mentegőzik:
– Tényleg nem tudom, mi lehet az oka! A gyufák biztos jók, mielőtt elindultunk, kipróbáltam az összeset!

Ló a kocsmában

Bemegy egy ló a kocsmába, letesz egy 10 dollárost a pultra, és rámutat egy söröskorsóra. A kocsmáros meglepődik, majd kitölt a lónak egy korsó sört, a pénzt meg elteszi.
A ló megissza a sört, majd megfordul, és elindul kifelé. A kocsmáros megjegyzi:
– Na, ló vendégem se volt még!
A ló hátrafordul:
– Ha ilyen drágán adja a sört, ne is csodálkozzon rajta!

– Szerencse, hogy a gyerekek ágyban vannak. Nem szeretném, hogy nézzék ezt.

– Jók a lányok, de a békák és a kutyák hűségesebbek.

Öt kiló alma

Mórickát felelteti a matektanár:
 – Ha van öt kiló almám, és kilónként hat dinárt kérek, mennyit fizetsz érte?
 – Huszonöt dinárt.
 – Kisfiam, buta vagy! Elégtelen!
 Most Móricka padtársa a soros, de még oda súgja neki Móricka:
 – Te se adj neki érte többet!

Illedelmes vulkán

– Ki az abszolút illedelmes vulkán?
 – Aki megkérdi a mellette lévő hegytől, hogy nem baj-e, ha füstöl?

A kanyar

A székey utast vesz föl a kocsijára. Ahogy mennek a kanyargós úton, egy kivételesen éles kanyar tűnik fel előttük, de a székey nem fékez, sőt odacsap a lovak közé.

– Fékezzen, bátyám, mert kisodródunk!
 – Negyven éve ezen az úton járok, eddig mindig sikerült bevennem ezt a kanyart.

Nem is lassítanak, és be is veszik a kanyart. Nemsokára egy újabb éles kanyar tűnik föl előttük. Az utas megint megszólal:

– Fékezünk, bátyám, mert itt halunk meg!
 – Negyven éve ezen az úton járok, eddig mindig sikerült bevennem ezt a kanyart.

Nem lassítanak, de beveszik ezt a kanyart is. Ezután egy harmadik kanyar is fölűnik, de az utas már nem szól semmit, gondolja, tudja a székey a dolgát. A kanyarnál a kocsis kisodródik, felborul és darabokra törik. A kocsis roncsai közül egyszer csak kikászálódik az öreg székey, és így szól:

– Negyven éve ezen az úton járok, de ezt a kanyart még sose sikerült bevennem!

Kiégett lámpa

A rendőr leállítja az autóst az autópályán, és megkérdi tőle:

– Uram, megkérdézhetem, mióta megy hibás hátsó lámpákkal?

A sofőr kiszáll, megnézi a kocsis hátulját, majd térdre esik és elkezd zokogni.

– Ugyan már, annyira azért nem súlyos a helyzet! – nyugtatja a rendőr. – Pár kiégett izzó miatt még nem kell ennyire elkeseredni.

– Nem? És az utánfutóm, meg a motorcsónakom?

Fekete macskák

Két fekete macska beszélget:

– Már reggel tudtam, hogy peches napom lesz!

– Honnan?

– Egy fekete sportkocsi ment át előttem az úton.

Szemészeten

Egy ember bemegy a szemészetre:

– Doktor úr, baj van a látásommal.

– Miben nyilvánul ez meg? – kérdezi az orvos.

– Látja a falban azt a szöveget doktor úr?

– Igen, látom, és?

– Na látja... én azt nem látom!

Lúdtojás

Pistike fele földrajzórán:

– A földet leginkább egy lúdtojáshoz hasonlíthatjuk.

A tanár közbeszól, hogy „tjuk”.

Erre Pistike:

– A földet leginkább egy tyúktojáshoz hasonlíthatjuk...

Benne van

– Mondj egy olyan szót, amiben benne van a Titanic!

– ???

– Óceán.

Rapperkacsa

– Mit mond a rapperkacsa?

– ???

– Hip-háp.

Móricka és a matektanár

Mórickát megkérdi a matektanár:

– Hogyan osztaná el 15 barackot 7 gyerek között?

– Lekvárt főznék belőle!

Fejfájás

A skót bemegy a gyógyszerárba:

– Tudnak valami hatásos szert adni fejfájás ellen?

– Igen, kérem. Kitűnő kombinált gyógyszerünk van. Fejfájásra, gyomorgörcsre és hátfájásra is jó!

– Köszönöm, akkor most nem kérem, megvárom amíg a többi is fájni fog.

Móricka és a kishúga

Móricka hatalmas C betűket rajzol a kishúgára, mikor bejön az anyukája.

– Hát te mit csinálsz Móricka a kishúgodal?

– Én semmit, csak becézem!

Macskanő

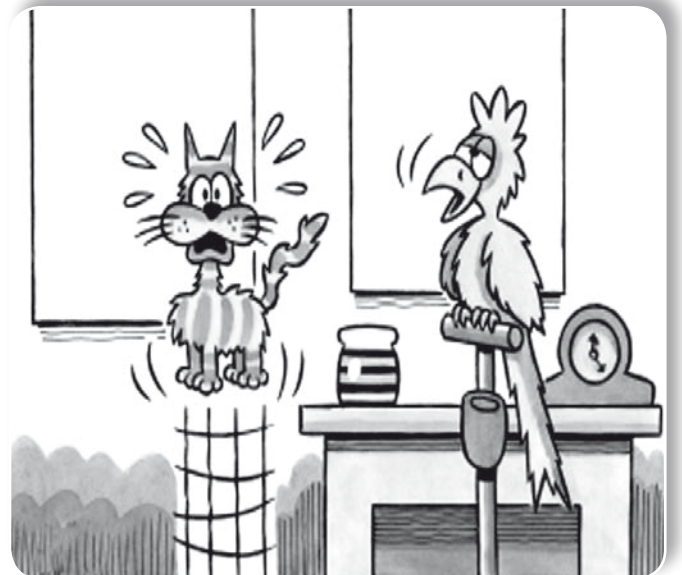
– Hogy hívják a Macskanő lányát?

– ???

– Cicababa.

– Szörnyű a kaja – pont olyan, mintha otthon lennék!

– Vau!

Tolnai Ottó

Síküveg galambul

Képeket vittem oda, a templommal szembeni üvegező műhelybe. Két testvér. Jó volt nézelődni, ahogy csöndben dolgoznak az üveggel. Valahogy rá tudtam hangolódni a csöndjükre. Mert alig szóltak. Ez is egyike azon kevés mesterségeknek, amelyekben olykor látni tudtam, mint hosszú, zöld kötényes kis inast, magam. Az is tetszett, hogy nagy munkaasztalukon biliárdposztó van. Az van az enyémen is. Egy helyen lila tintafolt. Régen sötétlila tintával írtak. Kis üveges, mondtam. Úgy képzeltem, a kötényem is biliárdposztóból van. És az a folt zöld kötényemen: vér. Mert a kis üvegesinasok kezdetben még olykor véletlen át találják vágni ütőerüket. És könny szaladt a szemembe. Mert volt kis inas, akinek nem volt folt a kötényén. Jó volt a két testvér, a mesterség csöndjében. Csak néha csikordult meg finoman, avagy síkítva a gyémánt. Vagy talán már nem is gyémánttal dolgoznak? Már nem, mondtam a fiatalabb.

Képeket vittem ráházní, mert azzal is foglalkoztak. Vagy talán nem is képek voltak azok, inkább kellene afrikai képfestők kelméinek neveznem őket. Mindenesetre az is jó volt, hogy elmaradt a képek silabizálása. Azonnal tudták mihez hasonlítani őket. Nagyanjuk pruszlikjáról, dédanyjuk kötényéről kezdtek mesélni.

Néztem, milyen könnyen bánnak a ragyogó táblákkal. Hol gyártanak most nálunk üveget? kérdeztem. Paraćinban? Nem, mondtam a fiatalabb. Szerbiában per pillanat nem gyártanak síküveget, mondtam az idősebb. Meglepődtem kissé. Kínai üveget használunk, mondtam. Még jobban meglepődtem.

Hogyan szállítják ide? kérdeztem. Hogyan szállítják ide a végtelen táblákat Kínából? Most úgy néztek rám, mint én rájuk, ha festő barátaim kissé elvonatkoztatott képeit faggatják.

Az óceánon, mondtam az idősebb, mintha most nyújtaná, megismételte, az óceánon át...

Kínából, dadogtam, az óceánon át, éreztem a két elem, a még puha üveg és az érdes, sós vízfelület, az óceánnyi síküvegnek és magának az óceánnak az érintkezését,

súrlódását; s aztán itt valahol szabják fel szép, nagy táblákra...

Szerbiában per pillanat, mondtam most a fiatalabb is halkán, miközben én azon tűnődtem, a család ilyen halk, avagy a mesterséggel járó valamiről van szó, és hogy akármelyikről is van szó, milyen jó, milyen jó nekem, milyen jó a szívemnek, különös, hogy ilyesmit gondoltam, mert a szívemre sosem gondolok ilyen formában, Szerbiában per pillanat, mondtam ugyanazzal a fordulattal, nem gyártanak síküveget.

Orosházán viszont igen, mondtam az idősebb. Igen, odaát a magyaroknál, Orosházán, mondtam a fiatalabb, gyártanak síküveget. 300 fokos ónfürdőn engedik át, mondtam a fiatalabb. 300 fokos ónfürdőn? kérdeztem ismét zavartan. Egyrészt mert én, barátaim kissé elvonatkoztatott képeit magyarázva a két üveges testvérnek, miközben ők a képek felületét érintik finom ujjakkal, nem élek ilyen valós és ugyanakkor mégis fantasztikus magyarázatokkal, másrészt mert hát lévén szülővárosom, Ó-Kanizsa fürdőváros, akár Palicsfürdő, ahol élek, s itt nincsenek ilyen csodálatos medencék, 300 fokos ónnal tele...

300 fokos ónfürdőn engedik át? kérdeztem ámulva simogatva az egyik falnak támasztott táblát. Mutatták, melyik táblákat

úszatták Kínából, melyikeket pedig Orosházáról. És máris óceánnyinak tűnt az ón, a 300 fokos orosházai ón.

Sosem is istenibb fürdőt, mondtam. De nem reagáltak le szellemeskedésem.

Én még sosem jártam Orosházán, mondtam. Én nem ismerem Magyarországot, teszem hozzá. De ezt sem reagálják le. Hallgatnak. Ha üveget rendelünk, mondja a fiatalabb, kirándulunk Orosháza környékére. És én már látni vélem őket a 300 fokos ónfürdőben. Azért olyan tiszták, gondolom. És azért olyan halkak.

Később a piacon elmesélem Emilnek üveges élményemet. Emilt persze minden érdekli. Mit gyógyít, kapja fel a fejét, az az orosházi fürdő, ónfürdő? Akkor egy asszony lép oda. Galambeledelről, galambokról kezdenek beszélgetni.

Maga kedvesem, mondja Emil csorgó, édes mosollyal az arcán, látom, tud galambul. Én kissé hátrább húzódok, s azon tűnődöm, ez a galambászat is egy csendes foglalkozás, hasonlatosan az üveges mesterséghez.

Tudtam, mondja Emil, hogy maga tud galambul.

Bámulva nézem, hallgatom őket, várom, a hölgy megszólaljon és Emil válaszoljon neki, galambul.

Kedves Olvasó Tanulók!

A **Tolnai-szöveg** az író 2008-ban, a zentai zEtna Kiadó gondozásában megjelent **Grenadirmars** című kötetéből származik; folytatja a múlt számokban megkezdett „madaras” irodalmi gondolkodásunkat, s arra is jó példa, hogy egy irodalmi riportban miként csúszik egybe a konkrétumokból, tárgyi rekvizitumokból álló valóság (az üveges műhelye, mestersége) és a metaforikus beszéd kifejezte képi/képzelti világ (az ónfürdő látványa, az óceánon úszó üveg képe stb.).

Aztán itt van egy nagyon ismert gyermekvers, a **Lila fecske Nemes Nagy Ágnes** költészetéből, amely arra csodálatos példa, hogy egy hétköznapi látvány miként fut

hat ki a valóságérzékelés elvont, képzelti tartományaiiba, időtlensége, a mesék világába. Ilyen a vers lezárása: az időtlen mesei kép végtelensége bontakozik ki előttünk.

És állandó kis olvasónk, a szabadkai Majsai Úti iskolából, **Sziveri Móra Ágota** újra küldött verset a rovatba. Ezúttal egy klasszikus gyermekversköltőtől. Weöres Sándortól. Csodálkoznátok, ha azt mondanám, ennek a jól ismert gyermekköltszetnek egy nagyobb hányada eredetileg nem is gyermekvers? Megvan az új témánk. Folytatjuk a jövő héten!

Sziveri Móra Ágota kapja a könyvet!
Jó olvasást!

Bence Erika

Weöres Sándor: Zimzizim

Tericum Kiadó, Budapest, 2001

A Zimzizim verskötet. Kis, keményfedelű könyv, és egy dongó van rárajzolva (anyukám szerint légy, de nem, hanem dongó, mert van a kötetben egy vers, amelyik a dongóról szól).

Mikor fellapozom a könyvet, látom, hogy a rossz gyerekek összefirkálták. Ez a könyv az anyukámé volt, de nem ő firkálta össze. Ő is kapta az anyukájától, aki egy régiségboltban vásárolta.

Sok szép, vicces vers van benne. A legjobban tetszik az Ujjé!vi mese. Érdekes, nevettem is rajta, mikor felolvasta először a mamám. Egy százlábúról szól, akinek 365 lába van. Akkor miért hívják százlábúnak, ha 365 lába van? Mindennap másik lábával csinál valamit: zongorázik, mutogat, krumplit hámoz, a vendégeit kihajítja, vakmacskát fog; vagy valami történik a lábával: leharapták, csonka. A versben a koccint, a pöccint, a kocsiz, a kulimász szavak nagyon érdekesek, mert nem ismerem őket, jól hangzanak, nevetségesek.

A százlábú nagyon-nagyon, de nagyon hosszú, lehet tíz méter hosszú is! Le is rajzolták a könyvben, de olyan hosszú, hogy nem is fér a lapra.

Annyira tetszik a vers, hogy egyedül is elolvasom!

Ujjé!vi mese

Mesét mondok, dí-dá-dú,
egyszer volt egy százlábú.

Hát az a százlábú állat
sorra számlálgatott minden lábat,
eredményül mennyi jött?
Épp 365.

Az év minden napjára
jut neki 1-1 lába.

Egyik csupa kulimász,
a másikkal magyaráz,
harmadikkal zongorázik,
negyedikkel falra mászik,
ötödikkel mutogat,
hatodikkal cukrot ad,
hetedikkel krumplit hámoz,
nyolcadikkal sok vendéget hív a házhoz,
kilencedikkel az ajtót nyitja,
tizedikkel vendégeit kihajítja,

tizenegyedik csak csonka,
tizenkettedikkel ágyát bontja,
tizenharmadikat leharapták,
tizennegyedikkel fog vakmacskát,
tizenötödikkel koccint,
tizenhatodikkal pöccint,
tizenhetedikkel fociz,
tizennyolcadikkal kocsiz,
tizenkilencedik sántikál,
a többivel fürgén szaladgál.

Ahány lába
– mert nem dőre –
éppen annyi adománya
az új esztendőre:
minden napra jut 1-1,
a sok kicsi sokra megy.

Sziveri Móra Ágota, 1. osztály
Majsai Úti iskola, Szabadka

Nemes Nagy Ágnes

Lila fecske

Piros dróton ült a fecske,
piros dróton lila folt,
mert a fecske lila volt.

Ült a dróton egymagában,
ibolyaszín kiskabátban,
lila volt a háta, szárnya,
földre hullott lila árnya,
gyufa-vékony, lila lábon
álldogált a piros ágon,
lila volt a szeme csíkja
lila, mint a
lilatinta.

Április volt, jött az este,
meg se mozdult az a fecske.
Április volt, április,
én hagytam ott végül is.
Lila csőr,
lila toll,
most is ott ül valahol.

Intel processzor napenergiával

Vicnek indult, de kiderült, van benne lehetőség, így a chipgyártó komolyan ráfeküdt a témára.

A környezetszennyezés csupán tünete az egyre növekvő energiaéhségnek. Ezt a szükségszerűséget az elektronikai gyártók úgy igyekeznek kiszolgálni, hogy egyre hatékonyabb eszközöket készítenek, a készülékek fogyasztása generációról generációra szinte folyamatos csökkenést mutat. Mindennek az alapja természetesen az, hogy olyan processzor vezérelje őket, ami a lehető legkevesebbet is beéri.

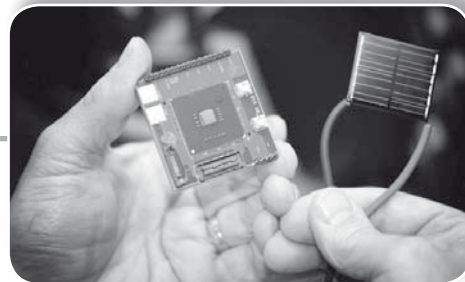
Komoly nyomás nehezedik tehát az érintettek, többek között az Intelre is. Noha a gyártó alacsony feszültségű és ultraalacsony feszültségű lapkái már évtizedes háttérrel rendelkeznek, még bőven van hova fejlődni. A vállalatnál nemrég azonban felmerült egy ötlet: mi lenne, ha nem (csak) a fogyasztásra koncentrálnának, hanem az energia-utánpótlásra is? Hiszen ha sikerül „valahonnan” extra energiát bevinni a rendszerbe, ami nem terheli a fogyasztót, akkor az tovább csökkentheti az áramszámlát és egyben környezetbarátabb megoldás is lehet.

Nos, ez lett a Claremont: egy olyan CPU-ról van szó, amelyet akár mindössze egy olvasólámpa fénye is elláthat működéséhez szükséges energiával. A kísérleti lapka közel sem korlátozott annyira, mint amennyire ezt fogyasztása sejtetné, hiszen a vállalat állítá-

sa szerint képes Windows-os és linuxos PC-k üzemeltetésére.

Mindössze egy postabélyeg méretét – a digitális generáció számára: nagyjából kéthárom körömmel – teszi ki az NTV-nek is hívott processzor. A mozaikszó a near-threshold voltage kifejezést takarja; a küszöbfeszültség közeli jelzót azért érdemelte ki, mert extrém kevés, mindössze 280 millivolt feszültséggel üzemel. Igaz, ekkor mindössze 3 MHz-es órajelen ketyeg (a C64-es CPU-jának háromszorosán); 1 GHz környékére felpörögve már 1,2 voltra van szüksége.

Ennél sokkal több részlet egyelőre nem ismert, de a héten a San Franciscóban tartandó International Solid-State Circuits Conference keretei között valószínűleg jóval részletesebb információt kapunk majd a (nap)fény hajtotta processzorról. Justin Rattner, az Intel műszaki vezetője a projekt kapcsán elárulta, hogy extrém módon energiahatékony számítógépes eszközök létrehozása volt a cél. A lapka képes küszöbfeszültség környékén üzemelni, azaz szinte semmit nem fogyasztva működtetni a laptopok alapfunkcióit. Ez értelemszerűen jobb választás, mint az alvó vagy hibernációs üzemmód, hiszen utóbbi két állapot esetén a gép mindaddig kvázi használha-

Intel Clermont, „fényhajtással”

tatlan, amíg tulajdonosa „fel nem ébreszti”. A tavalyi Intel Developer Forumon már felületesen bemutatkozott a processzor: egy PC-animációt futtatott úgy, hogy CPU-ját lámpával világították meg. Amint a fényforrás megszűnt, a számítógép lefagyott, demonstrálva az elképzelés életképességét. Maga a chip egyébként a Micron úgynevezett hibrid memóriakocka (Hybrid Memory Cube) DDR3 memóriastruktúrájára alapulva készült, ami lényegesen energiahatékonyabb kialakítást jelent a jelenleg használatban levő DDR3 memóriákhoz képest.

Rattner elárulta azt is, hogy nemcsak CPU-szinten gondolkodnak az NTV alkalmazását illetően. Ha sikerült az elektromos áramkörökbe általánosságban véve beültetni ezt a kialakítást, akkor abból minden komponens profitálhat. A Pentium lapka designján alapuló fényhajtású processzor 32 nanométeres gyártási eljárással készült, vagyis modern eszközeink mindegyikébe integrálható. Akár grafikus processzorokban, memóriákban és lebegőpontos számításokat végző egységekben is megjelenhet.

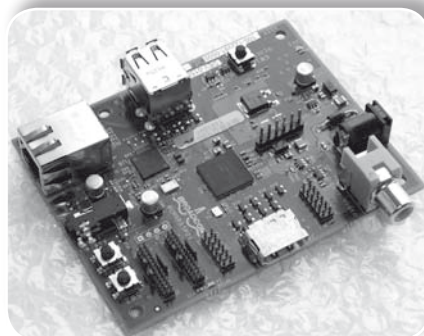
Mindazonáltal a vállalat nem tervezi a Claremont kereskedelmi forgalomba való bevezetését. Azt reméli a projekttől, hogy annak egyes elemei később visszaköszönhetnek jövőbeni termékeiben, energiahatékonyabbá téve azokat a mostani kísérletegetéssel.

A Nagy-Britanniából származó, kicsinyke méretű linux-os PC, a Raspberry Pi meglehetősen népszerű apróságának számít a piacon. A mindössze 22 angol fontba kerülő PC egyik forgalmazója, a Premier Farnell hússzor nagyobb keresletet könyvelhetett el, mint amekkora raktárkészlettel rendelkeztek.

A Raspberry Pi olyan jól fogyott, hogy másodpercenként 700 darabot adtak el belőle egy hét alatt, tehát egyetlen perc alatt 42 000 darab talált gazdára. A cég ügyvezetője úgy nyilatkozott, nem kívánnak árat emelni, viszont növelnék a gyártási kapacitást, amíg csak erre a kereslet miatt szükség van. A hitelkártya-méretű PC egy 700 MHz-es Broadcom processzorral érkezik (grafikavezérlővel egybeépítve), 256 MB memóriával, SD-kártyahellyel, Ethernet (hálózati), HDMI, USB 2.0 és micro-USB portokkal, továbbá audio- és RCA-csatlakozókkal.

Ez a nevenségesen picurka személyi számítógép nem attól kicsi, hogy le van butítva: képes akár a Quake III-minőségű játékokkal, va-

Másodpercenként 700 darab fogyott a 25 dolláros PC-ből

Kell hozzá monitor, billentyűzet..., de ez számítógép!

lamint az 1080p-s full HD-s videókkal is megbirkózni! Mivel azonban a használatba vételéhez kell még ez-az, lássuk csak, mennyibe kerülhet egy teljes, Raspberry Pi köré épült PC kiépítése.

Monitor (természetesen lapos, de nem a legújabb típus) kapható már akár 60 dollárért is (nálunk legfeljebb használt...), kétféle SD-kártya (ez lesz a gépecske merevlemeze) 5 \$-ért, billentyűzet, illetve egér szintén 5-5 \$-ért, már el is jutottunk a reális 100 \$-hoz, ami a mai 85 dináros árfolyammal besorozva 8500 dinár lenne. Mivel azonban nálunk minden drágább (kereskedők vagy postaköltség stb.), így nyugodtan számolhatunk a duplájával, de még így is olcsó és jó!

Volt egyszer egy álom a száz dollárnál olcsóbb PC-kről, de csak a 200 dollárig sikerült mindaddig az árcsökkenés. Remélhetőleg a Raspberry Pi-nek és követőinek köszönhetően néhány év múlva a világ otthonait és tanyáit (a szegényebb országokban is!) betöltik majd a valóban olcsó és mindenki számára megfizethető személyi számítógépek...

KOS

Nem mindig könnyű, ha az embernek népszerű társai vannak. Ha el szeretnéd kerülni a konfliktust, próbálj minél kevésbé beavatkozni a dolgok menetébe! Az osztálytársaddal mindenképpen tisztázd le a helyzetet. Önts tiszta vizet a pohárba! Legyél kompromisszumra kész!

BIKA

Úgy érzed, mintha valami visszatartana attól, hogy az elképzeléseidnek megfelelően haladj. Kérdezősködj, hogy jogosak-e megérzéseid vagy csak paranoia az egész. Úgy dönts, hogy élsz a szabadságoddal, és megváltoztatod az életstílusodat. Ennek itt volt az ideje, de azért csak fokozatosan.

IKREK

Nagy a valószínűsége, hogy valaki alábecsüli a képességeidet és kioktat. Ne is figyelj rá, inkább neked kellene tanítanod egyet s mást az illetőnek. Az érzelmeidnek nem tudsz gátat szabni. Ingadozhat a hangulatod, de te sem tudod, hogy mi ennek az oka. A kedveseddel legyél fair, mondd meg neki a véleményed.

RÁK

Sok társadnál beérik a fáradságos munka gyümölcse. A legjobb, amit ilyenkor tehetsz, hogy őszintén örülsz a sikereiknek. Ne legyél féltékeny, eljön majd a te időd is! Egy fiatalabb személy fontos szerepet kaphat az életedben. Kreatív ötleteid, eredetiséged miatt sokan csodálnak téged.

OROSZLÁN

Már megint jönnek azok a fura érzések. Szinte állandóan parázol valamitől, pedig az egyetlen veszélyforrás te magad vagy. Logikus gondolkodásmóddal kidolgozol egy tervet, amit nagyon hamar megvalósíthatsz. Vonzó leszel az emberek szemében. Nagy lépésre szánod el magadat.

SZŰZ

A siker egyik alapköve, hogy jó kapcsolatokat ápolj a többiekkel. Ezzel semmi gond nincs. Viszont még gyakorolnod kell, hogyan mondd ki, ha más véleményen vagy, mint ők. Egy telefonhívás nagyon elszomoríthat. Ha teheted, maradj otthon, és gondold át a helyzetet!

MÉRLEG

Ideje letisztáznod magadban, mit is akarsz elérni valójában. Amint ezt tudatosítod magadban, könnyen meg is valósíthatod a tervedet. Addig viszont jobban jársz, ha másoknak segítesz. Az ellentétes nem egyik képviselője egy különleges helyre hívhat. Ne mondj nemet!

SKORPIÓ

Olyasvalamivel találkozol, ami pozitív hatással lesz a magánéletedre. Jól figyelj, hiszen sosem tudhatod előre, milyen fontos információt hallasz! A napokban csak rutinfeladatok várnak rád, nem történik semmi, és már azon gondolkodsz, hogy miért nem maradtál inkább otthon.

NYILAS

Egy rakás dicséretet gyűjtesz a héten, pedig lehet, hogy fogalmad sincs róla, miért kaptad őket. Ne kérdezősködj, élvezd a helyzetet, és légy továbbra is ilyen szorgalmas! Kerüld a nyilvánosságot, inkább a háttérben maradj, mert úgy érzed, hogy így gyorsabban haladhatsz előre, és remek ötleteidet sem kürtölik világgá.

BAK

Könnyen lehet, hogy félreértések közepette találod magad a héten. Ezt visszacsínálni nem tudod, de javíthatod a helyzetet. A családi kapcsolatokban van mód az elkövetett hibák, baklövések helyrehozására. Ne bízz mindent a memóriádra! Készíts kis jegyzeteket.

VÍZÖNTŐ

Ne nyilváníts véleményt fontos kérdésekben addig, amíg nem tudod biztosan alátámasztani őket. Egy hihetetlenül segítőkész személy léphet be az életedbe. Csupa pozitív tulajdonsággal van megáldva. Azért mindenkinek van hibája. Legyél realis, nézd szubjektíven a dolgokat.

HALAK

Vegyél mély levegőt, ha új arccal találkozol a suliban. Könnyen megeshet, hogy kicsit változtatnod kell bevett szokásaidon, de ne stresszeld túl a dolgot! Közvetlen környezetben érzelmi feszültségek tapasztalhatók. Nem sokat tudsz segíteni, törődj a saját dolgoddal! Suli után menj el sétálni, mozogj egy kicsit!

Tavaszi megújulás

A természet megújulásával eljött az idő, hogy te is megújulj: kívülről és belülről egyaránt. Hozd magad formába a bikiniszezonra!

A szépség belülről indul

A melegebb napok beköszöntével mindenki szeretné a legjobb oldalát mutatni. Azt azonban nem szabad elfelejteni, hogy a külső szépséghez hozzá tartozik a „belső szépség” is. A kevés folyadékbevitel, a rendszertelen, egészségtelen táplálkozás és a kialvatlanság mind-mind szépséged elleneségei.

– Bőröd ápolását ne a különféle krémekkel kezd, hanem ügyelj arra, hogy naponta legalább 2-3 liter folyadékot igyál meg! Ez azonban ne különféle cukros, szénsavas üdítőkkel álljon, hanem leginkább vízből, esetleg gyümölcs- és zöldséglevekből.

– Egy egészséges tizenéves alvási ideje 9 óra. Manapság mégis gyakori jelenség, hogy a tinik éjszakába nyúlóan ülnek a számítógép vagy tévé előtt, reggel pedig fáradtan, kialvatlanul indulnak iskolába. Ha nem pihensz eleget, az kívülről is meglátszik:

a táskás, karikás szemek, a sápadt arc, a bőr mind-mind a nem megfelelő mennyiségű alvásról árulkodik.

– A táplálkozásra nemcsak akkor kell különösen odafigyelned, ha szeretnél leadni néhány kilót. Nagyon fontos, hogy változatosan táplálkozz: étrendedben szerepeljen bőszégesen zöldség, gyümölcs és azt se feledd, hogy nem kell egyszerre mindent megenni. Naponta ötször étkezz, de mindig csak mértékkel, így a szervezetednek lesz ideje hasznosítani a bevitt táplálékot.

– A meleg napokon a ruháid is nyitottabbak lesznek, többet mutatsz meg magadból, így fontos, hogy a bőröd szép legyen. Rendszeresen radírozd, majd hidratáld a bőröd!

– Mindig védj a bőröd a Nap káros sugaraitól: a hétköznapi folyamán is használd naptejet szabadon lévő testrészeiden!

Turbózd fel a külsőd!

Ha már az egészségedre, tehát a belső szépségedre elég időt fordítottál, jöhet a külsőd. Ne félj változtatni, ha régóta tervezted a megújulást, de eddig nem voltál

biztos magadban: most tedd meg az első lépéseket!

– Egy-egy kisebb változtatás a frizurádon igazán feldobhatja, s ezzel együtt megújíthatja a külsőd. Ha bizonytalan vagy az ötletedet illetően, nyugodtan kérd ki a fodrászod véleményét, hiszen neki ez a dolga, hogy szakértő lévén segítsen megtalálni a legmegfelelőbb frizurát.

– A jó idő beköszöntével lassan előkerülnek majd a nyitott szandálok, melyek csak akkor fognak igazán jól mutatni, ha viselőjük lába ápolott. Számold fel az esetleges bőrkeményedéseket, rendszeresen krémezd a lábaidat, hogy szépek és puhák legyenek. Ne feledkezz meg a pedikúrról sem! Lábkörmeid legyenek szépen reszeltek, ápoltak, a még szebb eredmény érdekében pedig fuss át rajtuk szintelen körömlakkal!

– Ne félj a színektől! Bátran nyúlj üde, gyümölcsszínű szemhéjpúderekhez!

– Bőröd színe valamennyivel sötétülhet a nap hatására, ezért szerezz be egy árnyalattal sötétebb púdert, amit a korábbi színnel kombinálva használhatsz.

Igazi zenebolond vagy?

Sehová nem indulsz el a kedvenc zenésid nélkül? Bedugod a fülhallgatódat, és kizárod a város zajait? Csak te és a zene vagytok... Nincs is ezzel semmi baj egészen addig, amíg nem viszed túlzásba a hangerőt és a mennyiséget. Miért? Mert mindez a hallásodba is kerülhet!

Gondoltad volna, hogy hetente alig öt órát kell egy bizonyos szintnél (90 decibelnél) hangosabban hallgatnod mondjuk az mp3 lejátszódat, és néhány évvel később garantált a hallósejtjeid permanens sérülése? Pedig sajnos így van. Egy már megjelent tanulmány rámutatott arra, hogy a fiatalok nincsenek tudatában a túlságosan hangos zene jelentette veszélynek, és amikor észlelik annak hatását, már túl késő: a halláskárosodás fokozatosan, évek alatt alakul ki. A tinédzserek nagyjából húszas éveik közepére fedezik fel, hogy hallásuk korántsem olyan éles, mint régen, ám ekkor már nincs mit tenni.

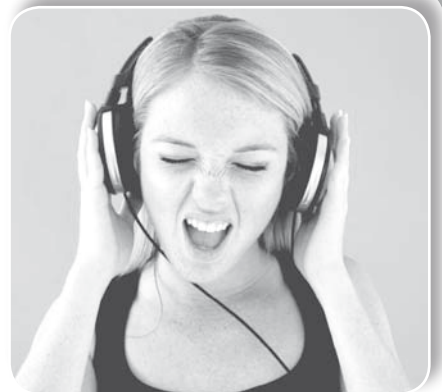
Biztosan te is tapasztalod nap mint nap, hogy utaznak a buszokon tinik, akik olyan hangosan hallgatják fülhallgatóval a zene számokat, hogy te is tisztán hallod azokat

még méterekkel odébb is. Ha te is imádod bömböltetni a zenét, akkor inkább vedd lejjebb a hangerőt, és csökkentsd a bedugaszolt füllel való zenehallgatás mennyiségét. Német orvosok szerint az mp3 lejátszók egyre több hallásproblémát okoznak, a 16 és 20 év közti német fiatalok közül már minden ötödiknél a középfül károsodását állapították meg szakorvosok.

A szakértők arra kérik a fiatalokat, hogy figyeljenek. A hangos zajok súlyosan károsíthatják a hallást. Ezért, ha lehet, a péntek és szombat esti buliban ne a hangszórón ücsörögve tölts el egy-két órát. A zajok káros hatásai összeadódnak egy életen át.

Gondold csak el, a normál beszélgetés körülbelül 60 decibellel történik. Egy hordozható zenelejátszó, mint egy iPod például teljes hangerővel hallgatva, mintegy 105 decibelre képes. A kutatók szerint viszonylag biztonságosan lehet hallgatni egy iPodot körülbelül egy órát – ha a hangerő 80 százalékon van.

Híres zenészek, mint Lenny Kravitz és Joss Stone is felhívta a közvélemény figyelmét a halláscsökkenés veszélyeire.

Mik lehetnek azok a tünetek, amik a már kialakult halláskárosodást jelezhetik?

Ha hangosan kezdesz el beszélni, néha kiabálsz, és észre sem veszed.

Ha nem érted, amit valaki kevesebb, mint két méter távolságból mond neked.

Ha csak akkor hallod biztonságosan, hogy mint mondanak neked, ha közel állsz az illetőhöz.

Ha cseng a füled, miután kijössz egy hangos moziból, koncertről vagy zajos teremből.

Ha ilyen tüneteket veszel észre magadon, keress fel egy fülészetet, ahol pár vizsgálat után meg tudják mondani, hogy mi a helyzet a hallásoddal.

Szíkra

SZÍNES HETILAP

2100. 03. 09.

Főszerkesztő: Rckvic Erzsébet, műszaki szerkesztő: Mendrei Andrea

Munkatársak: Doroslovački Stefan, Gombos Mariella, Kazinczi Krisztián, Soros Andor, Stefan Timea, Sulc Krisztián, Varga Valentin, Virc Pamela (6. osztály), Balog Dóra, Hamad Amir, Micskó Karolina, Milosavjević Teodóra, Popity Krisztián, Tapai Ramona, Tokodi Timea, Tóth Annabella, Vilksek Gregor (7. osztály), Balizs Ágnes, Hajnal Regina, Javorán Anna, Mendrei Andrea, Molnár Krisztián Róbert, Vörös Antónia, Lépes Viktor (8. osztály)

2100. március						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csüt.	Péntek	Szomb.	Vas.
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

A magyartanárnőnk gyakran mondogatja, hogy nagyon fejlett a fantáziánk, néha talán túlságosan is, ezért eldöntöttük, hogy valami érdekesre fogjuk felhasználni. Elterveztük, hogy készítsünk egy újságot, de nem akármilyet. A 2100-as évbe képzeljük magunkat, riportokat, híreket tudósításokat, reklámokat írunk különféle képzeletbeli eseményekről, állatokról, tárgyokról, találmányokról. A Szíkra című újságot ki is nyomtattuk, és az ökológiával foglalkozó rendezvényünkön be is mutattuk. Egy példányt elküldtünk a Jó Pajtás szerkesztőségének is. – **Tápai Ramóna, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék**

A Padlás

A Zentai Színtársulat előadása

Nemrég színházban voltunk, egy számomra nagyon érdekes előadást néztünk meg.

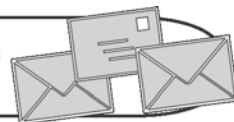
Engem teljesen lenyűgözött a színészek dinamikus játéka. A történet varázslatos, és néhol egészen megrendítő. Nagyon tetszett az a jelenet, amikor Rádi és Süni egymásra találtak, de a többi rész is mély nyomot hagyott bennem. A jelmezek is nagyon tetszettek, talán a színekombinációk miatt.

A történet szomorú, de a szellemek kitartóan keresik a boldogságot, és igyekezetükben néha még meg is nevetetik a nézőközönséget. Érdekes volt a révész is, aki annyira kíváncsi az emberi létre, hogy belebújik egy hírhedt rabló testébe, és megszállja a lelkét. Az az igazság, hogy az egész előadás tetszett, mivel a koreográfia is teljesen elbűvölt.

Remélem, hogy sok ilyen élményben lesz még részem!

Hatalák Beatrix, 6. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

MIZUJS?

XXVII.

Szólj, síp, szólj!

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének népzenei Aszakosztálya és az Újvidéki Rádió huszonhetedik alkalommal hirdeti meg az általános iskolások népzenei vetélkedőjét. A jelentkezők különböző kategóriákban és korcsoportokban versenyezhetnek.

Három-öt perces műsorral léphetnek föl, a csoportok létszáma nem haladhatja meg a tizenötöt. A tánczázi zenekarok mintájára alakult együtteseknél az átlagéletkor számít. Egy versenyző szóló kategóriában csak egyszer szerepelhet.

Az idén ismét elődöntőket szervezünk, mivel az utóbbi néhány év tapasztalata azt mutatja, hogy így több lehetőség adódik a személyes véleménycserére a felkészítővel, a gyerekeknek is nyugodtabb körülmények között kell megmérettetniük első alkalommal.

Az elődöntőket a következő időpontokban tartjuk:

2012. április 14., szombat, Zentagunaras, 11 órákor

2012. április 20., péntek, Muzslya, 15 órákor

2011. április 21., szombat, Mohol, 11 órákor.

A jelentkezéskor kérjük feltüntetni, hogy melyik elődöntőn szeretnének részt venni.

A vetélkedőt május 12-én tartjuk az Újvidéki Rádióban.

A benevezéseket a következő címre várjuk: Újvidéki Rádió, Ignjata Pavlasa u. 3., 21000 Novi Sad, a borítékra írják rá: Szólj, síp, szólj! Bővebb felvilágosítás a 063/8-378-552-es vagy a 064/81-95-216-os mobiltelefonon kapható, Szabó Gabriellánál.

Amit nem szabad kihagyni a jelentkezési lapról: név, lakcím, telefon, település irányítószámmal; iskola vagy művelődési egyesület, osztály, a felkészítő neve; az összeállítás címe, táji meghatározása és időtartama; énekes vagy hangszeres kategória; hangszerek, csoportok esetén hány fős az együttes; az elődöntő, amelyen részt vennének.

Jelentkezési határidő: 2012. március 30.

Moziban voltam

Mivel Bácskertesben nincs mozi, eddig még nem láttam mozifilmet. Ez nemrég megváltozott. Anyu kolléganőjének kislányával, Vilmával és az apukájával Újvidéken elmentünk moziba. Épp egy 3D-s filmet adtak, a Táncoló talpak 2-öt. Az előadás számomra nagyon izgalmas volt, mert korábban nem tapasztaltam, hogy a vásznonról lejönnek a szereplők.

Zámbó Illés, 4. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Mennyire vagy haragtartó?

**Képes vagy eltekinteni a másik hibáitól, csak hogy megóvd a harmóniát?
Vagy inkább a makacs, haragtartó típusba tartozol?**

1. A pincér véletlenül leönti a vadonatúj ruhád. Hogyan reagálsz?

- a) Bárkivel előfordulhat. (0)
- b) Kifizettetem a tisztítást. (2)
- c) Ebbe az étterembe sem jövök többet! (4)

2. Éhes, gazdátlan kutyust találsz. Mit teszel?

- a) Természetesen hazaviszem és megetetem. (0)
- b) Nagyon sajnálom, de nem tehetek semmit. (4)
- c) Elviszem a menhelyre. (2)

3. Az egyik partin egy ismerős lány túl sokat törődik a fiúddal, át is öleli. Zavar?

- a) Természetesen! Az a kígyó el akarja csábítani a páromat. (4)
- b) Nem igazán. Tudom, hogy sokan kedvelik. (0)
- c) Addig nem, amíg mindössze egy ártatlan flörtölésről van szó. (2)

4. Az áruházi tömegben valaki véletlenül a lábadra lép. Elfogadod a bocsánatkérést?

- a) Persze, hiszen egyetlen lépést sem lehet nyugodtan megtenni. (2)
- b) Természetesen, de azért jobban figyelhetne. (4)
- c) Igen, a bevásárlásokhoz ezek a kellemetlenségek is hozzátartoznak. (0)

5. Melyik mondással értesz egyet a leginkább?

- a) Aki nem velem, az ellenem van. (4)
- b) Előbb gondolkodj, aztán beszélj! (0)
- c) Senki sem tökéletes. (2)

6. Melyik szervezetbe lépnél be?

- a) Egy kórusba. (4)
- b) Egy sportszövetségbe. (0)
- c) Egy állatvédő társaságba. (2)

7. Őszintén: néha megpróbálsz elolvasni a párod SMS-eit?

- a) Soha, ez az ő magánügye. (0)
- b) Csak akkor, ha az az érzésem, hogy egy másik van az életében. (2)
- c) Egyszerűen tudnom kell, kivel tartja a kapcsolatot. (4)

8. Egy kávézóban várod a barátnődet, aki megint elkésik. Megsértődsz?

- a) Nem, de azért rámcsöröghetne. (0)
- b) Nem igazán, már megszoktam, hogy mindig megvárat. (2)
- c) Még jó! Miért nem tud egyszer pontosan érkezni? (4)

Értékelés

0–10 pont: A toleráns

Optimista vagy, semmit sem veszel túl komolyan, és nem vagy haragtartó. Megérted a kifogásokat és a szabadkozást, mert nagy a szíved. Nem hagyod magad provokálni, kicsinyiségek miatt sosem húzod fel magad. Mottó: mindenki a hibái miatt válik érdekessé. Vigyázat, ha mindig megbocsátasz, azzal azt sugallod, hogy neked minden mindegy! Mondd meg, ha dühös vagy valakire, ezzel kifejezed, hogy komolyan veszel másokat.

11–21 pont: A racionális

Két lábbal állsz a földön, alapvetően nem vagy haragtartó. Megbocsátod az apró hibákat, hazugság esetén azonban részletesen meg akarsz beszélni mindent, hogy tisztán láss. Vigyázat, racionalitásod miatt hűvösnek, távolságtartónak tűnhetsz! Nem lehet mindent ésszel megközeleltetni. Néha mutasd ki, hogy te is sebezhető vagy, így figyelmesebben és több tisztelettel bánnak majd veled!

22–32 pont: A haragtartó

Nagyon érzékeny és sértődékeny vagy. Ha bántanak, tanácstalannak és gyengének érzed magad. Párkapcsolatban féltékeny vagy, ellenőrzöd a másikat. Könnyen válsz gyanakvóvá és haragtartóvá. Vigyázat, bizalmatlan hozzáállásod miatt nehéz veled bármit is megbeszélni. Hagyd, hogy a másik megindokolja a tettét. Így megértheted az összefüggéseket, és könnyebben meg tudsz bocsátani neki.

„Kedves Bizalmas sorok!

Két fiú odajött hozzám, és mondták, hogy szeretnek. A hét végére adtak egy kis időt, hogy eldöntsem, melyiküket választom. Nekem mind a kettő helyes, és mind a kettő tetszik is. Szerinted melyiket válasszam? Viszont akit én szeretek, az nem szeret! Kérlek, segíts!

Bizalmatlan”

Válasz:

Kedves Bizalmatlan!

Isten hozott a serdülők nagy táborába! Ez a bizonytalanság, bizalmatlanság, kételyek, önmagad és mások jobb megismerése, a nemek közötti kommunikáció elsajátítása, a fellegekbe repülés, meg a zuhanás, és a bukások, kudarok, a tapasztalatszerzés nagy gyakorlóterep. Néhány alapszabály kellene, hogy működjön benne, amit sajnos, útközben a hibákon tanulva tesznek magukévé a mindenkori serdülők. Az egyik ilyen alapszabály, ha hiszed, ha nem, hogy nem kell mindenáron valakit választani, vagy éppen mindenáron járni valakivel. Ha mind a két fiú tetszik neked, de egy harmadikba vagy pillanatnyilag szerelmes, ebben az esetben jobb, ha megmondod nekik, hogy olyan szimpatikusak mind a ketten a számodra, hogy nem tudsz dönteni. Nem szeretnéd összeveszíteni őket, és ezért inkább maradjatok barátok. A barátkozási idő alatt jobban megismeritek egymást, és mind a hármotokban tisztázódik, hogy ki íránt mit is érzeltek. Nagy a valószínűsége, hogy nemsokára már egy negyedik fiúba leszel szerelmes. Azt is tudnod kell, hogy serdülőkorban igen gyakori jelenség, hogy nem azok viszonzják az érzelmeinket, akikbe mi magunk bele vagyunk zsongva. Az is sokszor megtörtént már, hogy amikor már elmúlt a szimpátia, akkor esik szerelembe a másik fél, aki addig a rajongás tárgya volt. Én serdülőkoromban írtam be a naplomba a következő mondatot: „Szerettük egymást! De nem egy időben.” Azt hiszem, ezt a mondatot a mai nap is sokan beírják a naplójukba. Szóval, válaszd a barátkozást. Biztos, hogy nem fogsz tévedni.

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves lány vagyok, és örültem tetszik egy fiú. A gondom az, hogy a fiú legjobb barátja érdekli a lányomat, és én nem tudom, hogyan is viselkedjek velük, amikor találkozunk, az pedig gyakran van, mert egy suliba járunk, és jóban is vagyunk. Azt hallottam, hogy az én szimpátiám meg akarja kérdezni, hogy akarok-e vele járni. Ha igen mondd, félek, hogy a barátja fog megharagudni rám, ha meg a szimpátiámat utasítom el, akkor ő fog haragudni. Mit tegyek? Félek, nehogy csapdába essek. Kérlek, segíts, adj valami jó tippet nekem!

Válasz:

Kedves Tizenhárom éves!

Jó lenne mindenekelőtt letisztáznod, hogy te mit is szeretnél: barátkozni a fiúval, aki kevésbé tetszik, vagy járni azzal a fiúval, akivel kölcsönös vonzalom alakult ki köztetek?! Mindezt jó lenne tudnod, még mielőtt bárki, bármilyen kéréssel fordulna hozzád. Ha ezt letisztázod, akkor azt is tudni fogod, hogy mit válaszolsz majd a fiúnak, ha felteszi neked a kérdést. Ami a barát haragját illeti, ha igaz barátok, akkor elfogadják a tényállást, és nem fog haragudni. Ha meg is haragszik valakire, a probléma valójában a két fiú közötti viszonyban van. Ez nem a te ügyed! Nekik kell egymással tisztázni a dolgukat. Ami a csapdát illeti, bármit is terveznek, legvégül te hozod meg a döntést. Te magad mindenképpen nyersz, mert így legalább megtudod, milyenek is ők valójában, és megérdemlik-e, hogy az érzelmeidet, gondolataidat, idődet rájuk pazarold.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves fiú vagyok, aki sok-sok gondolkodás után döntötte el, hogy megírja a gondját. Van egy lány, akibe nagyon szerelmes voltam, és akivel szakítottunk. A probléma nem vele kapcsolatos, hanem az eddigi legjobb barátommal, aki egy másik lánnyal kezdett el piszkálni, aki amikor szakítottam, és magam alatt voltam, mellettem állt és biztatott, hogy ne legyek szomorú. Időközben nekem ez a lány megtetszett, kezdem megszeretni, a társaságában furcsán érzem magam, és nem merek a szemébe nézni. Ha járni kezdenék vele, félek, hogy még egy szakítást nehezen tudnék elviselni. Mit tegyek?

Rambo”

Válasz:

Kedves Rambo!

Az emberek közötti vonzódás, a szerelem, és általában az érzelmi kapcsolatok, és egyben az élet maga is ilyen: hol fenn, hol lenn, hol szárnyalunk, hol zuhanunk, csalódunk, sírunk, elesünk, felkelünk, reménykedünk, és még sorolhatnám. Tudnod kell, hogy a kudarc, a csalódás, a vele járó fájdalom és a szomorúság is fontos része az életünknek, amitől nem menekülhetünk. Ezért meg kell tanulnunk feldolgozni és beépíteni az életünkbe, a tapasztalatunkba. Az érzelmek felismerése, átélése, a megélt másokkal való megosztása, az, hogy cselekszünk, aktívak vagyunk a csalódások leküzdésében, megtanít bennünket arra, hogyan tegyük túl magunkat a rosszon is. Ha te inkább nem leszel szerelmes, csakhogy ne éld meg újra a szakítással járó fájdalmat, akkor az életben nagyon sok széptől és jótól, boldog érzéstől foszod meg magadat. Gondolj mindarra a jóra és szépre, amit kaphatsz a lánytól, az esetleges szerelemtől, és arra is gondold, hogy mi az, amit adhatsz a másoknak a szerelemben, barátságban egyaránt: társat, elfogadást, szeretetet, valakihez tartozást, kötődést, biztosságot, jó érzéseket stb. Minden életkornak megvan a maga sajátos szükségletrendszere, amit kielégíthet az érzelmi partner: serdülőkorban a szex, a valakihez tartozás, elfogadás stb., felnőttkorban már mindezeket túl ott van még a családalapítás és az utódnemzés szükséglete is. Mindenesetre bátran előre! Több jót kapsz majd az életben, mint fájdalmat. Hidd el, megéred!

„Kedves Bizi!

Van két fiú. Az egyik abban a városban él, ahol én is, de csak tetszik, ő meg szerelmes belém. A másik távolabb él, de szerelmes vagyok belé, ám nem tudom, mit érez irántam. Félek, ha megkérdezi, akarok-e vele járni, nem tudok mit mondani. Hogyan döntsek? Kérlek, segíts!

Hóvirág”

Válasz:

Kedves Hóvirág!

Nehéz helyzetben vagy. Azt hiszed döntened kell, habár nem is vagy biztos benne, hogy erre a döntési helyzetre sor kerül-e. Jó lenne, ha az ábrándok világából visszatérnél a valóságba, és megpróbálnád átlátni a helyzetet. Tisztázd magadban, hogy a távol lévő fiú milyen jelzéseket küldött feléd, amiből esetleg arra gondolhatsz, hogy megkérdezi majd tőled, hogy akarsz-e vele járni. Gondolkodj el azon is, hogy ennyi évesen, ahány te vagy, hogyan tudod megoldani a távszerelmek kérdését. Nem sok jót tudok neked ezzel kapcsolatosan mondani. A másik oldalról ott van a fiú, aki helyben van, de különösképpen nem dobogtatja meg a szívedet. Azt hiszem, te sem elégednél meg bármivel, ezért maradj türelmes önmagaddal, és várd ki azt a fiút, akivel kölcsönös a vonzalom, és megvalósítható vele a kapcsolat. Addig is használd ki a barátság védőárnyékát, hogy jobban megismerhesd a fiúkat, és persze önmagadat is, és gyakorolhasd a másik nemmel való kommunikációt. Biztos, hogy számodra is eljön az igazi szerelem ideje.

13+14”

Virágszemű

Abból már sok botrány származott, hogy valakinek szép szeme van, de ilyesféle perpatvarról, ami Varga Julcsa szeme miatt kerekedett, állítom, még a legöregebbek sem hallottak. Mert Varga Julcsát, ha netán nem tudná valaki, Virágszeműnek nevezik. Azért, mert gyönyörűséges kék szeme van. Nos hát ebből lett a had-delhadd. Mert egy szép napon a Karcsú Sisakvirág nem átallotta azt mondani:

– Semmi kétség, Varga Julcsa szeme olyan, mint én!

Ami igaz, igaz, a Karcsú Sisakvirág igen szép, senki szemének nem válna szégyenére, ha rá hasonlítana. Nem is lett volna baj ebből a kijelentésből, ha nem hallja meg néhány másik virág.

A Fürtös Gyöngyike fel is csattant mindjárt.

– Még hogy olyan, mint te! Jobb, ha elhallgatsz a sápatag színeddel. Varga Julcsa szeme éppen olyan, mint én!

Na, lett erre riadalom, zenebona.

Rikoltozott a Tavasz Csillagvirág, hogy márpedig csakis őtöle kölcsönözte a színét Julcsa szeme.

Az Ibolya a hasát fogta nevéttében.

– Még hogy azt képzelitek... hehe... és én?

Az Erdei Gyöngyköles erre lelilázta az Ibolyát.

– Nem is kék vagy, lila – mondta dühösen.

– Ha én lila vagyok, akkor Julcsa szeme is lila. Vegyétek tudomásul! – kiabálta az Ibolya.

Erre aztán előpattant a Búzavirág is.

– Ti mertek ezen vitatkozni?! Nézzetek meg engem!

Még szerencse, hogy nem tudtak egymáshoz közelebb menni, mert biztos hajba kaptak volna. Különösen akkor, amikor a Közönséges Gubóvirág is beleszólt a vitába. Ennek aztán nekiestek mind a hatan.

– Te mersz közbeszólni! Hiszen még a neved is közönséges!

Akkora volt a ricsaj, hogy a szundikáló füvek mind felébredtek.

Hát, mondhatom nektek, nincs annál csúnyább, mint amikor virágok veszekednek.

Gondolhatjátok, ki tett itt igazságot. Természetesen Mikkamakka. Éppen arra járt (majdnem mindig arra jár, amerre kell), és felkiáltott:

– Te úristen, színvak lettem!

A virágok elhallgattak. Egyszerre kérdezték:

– Színvak? Miért?

– Reggel, amikor erre jártam – mondta Mikkamakka –, világosan láttam, hogy ezen a helyen hét kék virág virít.

– Persze – mondták a virágok –, és?

– Most meg hét vöröset látok.

Hopp, egymásra néztek a virágok! Hát bizony nem Mikkamakka volt színvak, hanem ők vörösödtek ki a méregtől. Gyorsan vissza-kékültek hát, és előadták az ügyet Mikkamakának.

– Ó – mondta Mikkamakka –, de oktondiak vagytok! Ez a leg-egyszerűbb a világon. Varga Julcsa szeme hétfőn Karcsú Sisakvirág, kedden Fürtös Gyöngyike, szerdán Tavasz Csillagvirág, csütörtökön Ibolya, pénteken Erdei Gyöngyköles, szombaton Búzavirág, vasárnap meg Közönséges Gubóvirág. – (Azért mondta a gubóvirágot vasárnapra, mert titokban az tetszett neki legjobban.) – És közben persze – folytatta Mikkamakka – Varga Julcsa szeme egész héten szebb, mint ti heten együttvéve.

Ebben meg is nyugodtak a virágok, és azóta is boldogan kékel-
lenek, virítanak.

Aprilis elsejét senkinek nem kell bemutatni. Mindenki tudja, hogy ezen a napon viccelődni szoktak az emberek. Na de miért? Hogyan teheted te is izgalmassá ezt a napot?

Eredete

Április elsejét már az 1600-as évektől ünneplik az emberek. A Gergely-naptár bevezetése előtt április elsején volt újév, az 1500-as években azonban átálltak a január elsejére. Így amikor valaki meg akarta viccelni ismerősét, április elsejére küldött neki újévi meghívást. A bolonddá tett meghívottat jól kinevették, és április bolondjának nevezték.

Azt a mai napig nem lehet tudni, hogy a tréfás szokás honnan ered, hiszen ugyanúgy

Áprilisi tréfa

megünneplik Olaszországban, Angliában, akárcsak hazánkban és Franciaországban.

Az a lehetőség is felmerült, hogy a bolondozás kelta szokás, hiszen ez a népcsoport április elején vidám tavaszi ünnepet tartott.

Tippek a viccelődéshez

Mielőtt viccelődesre szánnád magad, vedd figyelembe, hogy a tréfát nem mindenki veszi jó néven. Aki könnyen megsértődik, hamar felkapja a vizet, annak felesleges elrontani a napját buta viccelődéssel.

És még valami: Mindig maradj a jó ízlés határán belül! Április elseje a viccelődésről és nem a sértegetésről, megalázásról szól!

– Öltöztessétek be egy fiú osztálytársatokat lánynak, és mondjátok, hogy új taggal bővült az osztály.

– Ha van két ismerősöd, akik nem bírják egymást, akkor beszélj mindegyikkel, mintha a másik fél küldött volna téged. Fixálj le egy találkát. Elég furán fognak egymásra nézni, amikor kiderül, hogy egyikőtök sem akar igazán békülni... (Vagy ha mégis, akkor annál jobban sült el a dolog.)

– Rajzolj egy szép mintát a nyakadra úgy, hogy a hajad eltakarja. Menj oda anyukádhoz, és mondd meg neki, hogy idáig takargattad, de már elegend van belőle, és kérdezd meg, mit szól a tetoválásodhoz.

– Mondd azt a barátnődnek, hogy pár hónapja jársz egy olyan tanfolyamra, ahol jóslást tanítanak, és most már te is hivatalosan jósolhatsz. Kérd meg, hogy legyen az első vendéged. Jósolj neki a tenyeréből. Miközben nézed a kezét, vágj szörnyülködő képet és mondd azt, hogy inkább felejtsetek el az egészet...

Osvát Erzsébet

Április

Ejnye, de kényes és mily szeszélyes ez a negyedik fia az évnek! Tudod, ugye, hogy ki ő? Április, a csínytevő! Űzi veled a sok tréfát: jégesőt hoz, havat hint rád, majd küld szilaj szeleket, záporzuhanyt, meleget... És ha látja a hamis, fondorlatos április, hogy ernyőt tartsz, ha jön a zápor, hőcsizmát rántsz havazáskor, szelek ellen elbújsz menten – akkor dül-fül a betyár, dérrrel-durral továbbáll.

Kányádi Sándor

Április hónapja

Bolondos egy hónap április hónapja, hol kalap a fején, hol báránybőr sapka.

Hiába próbálnád kilesni a kedvét, túljár az eszeden, mire észrevennéd.

Köpenyegbe burkol, ingujjra vetkőztet: mutatja a tavaszt hol nyárnak, hol ősznek.

Búsnak teszi magát, szeme könnyben ázik, mindegyre lehunyja sűrű szempilláit.

Aztán gondol egyet, fülig fut a szája, s ránevet a fényben hunyorgó világra.

Készíts képeslapot húsvétra!

Végre megint egy ünnep közeledik, amikor képeslapokat lehet kreálni és küldeni. Ötletek és tippek húsvéti képeslapokhoz.

1. Tojás alakú képeslap

Kartonból vágd ki a tojásformát kétszer, majd az egyikre ragassz rá egy színes mintás papírt meg egy cirádásra vágott fehér „övet”. Az „övet” tovább is díszítheted: szalag, gomb, matrica vagy további papírcsíkok csak javítanak a kinézetén. Irodai lyukasztóval lyukaszd ki a két tojáslapot, majd szalaggal kösd össze. Egyszerű vagy figurás miltonkapcsok is használhatók a két oldal összefűzésére.

2. Népies motívumok

Egy fekete papír alját mintaollóval vágd végig, hogy cikcakkos legyen. A kacsatok közül keress elő némi hímzőfonalat (biztosan van otthon „bármire jó lehet még!” felkiáltással eltett maradék), amelyet tekerj az üdvözlőlapra. Ezután egy lapra raj-

zolj egy tojást, majd tetszőlegesen színezd ki. A tojást vágd ki, és kétoldalas ragasztóval erősítsd a kartonra, a fonalszálak fölé.

3. Csibe-képeslap

Az elkészítése nagyon egyszerű. Egy 15×15-ös keményebb színes papír lesz a képeslapalap. Fehér rajzlapból és mintás papírból vágd ki a tojást, majd a fehér tojásból cikcakkosan vágd le a tetejét és az alját. A csibeszárnyak szintén csíkos vagy mintás

kartonból készülnek, illetve egy darabka piros papírból a csibecsőr. Ezután össze kell ragasztani mindent, és fekete filccel berajzolni a szemeket és a lábakat. Végezetül egy kis keretbe húsvéti üdvözlőt is írhatasz rá.

4. Tavaszköszöntő

Ehhez a képeslaphoz katicás matricákra lesz szükséged. A katica nem tekinthető autentikus húsvéti motívumnak, de éppen annyira tavaszias, mint maga a húsvét ünnepe. Fehér rajzlapból vágd ki a képeslap alapját. Nem jobbról balra nyílik, hanem alulról felfelé. Zöld kartonból vágjál „füvet”: a kimért zöld téglalapból változó nagyságú háromszögeket vágj ki, és így maradnak vissza a fűszálak. Már csak a füvet kell felragasztani, a katicákat ráragasztani, és egy szalagot rákötni díszítésnek. Matrica helyett kis piros gombokból is lehet katicákat csinálni: csak kicsi fekete fejet és kacsaringós csápokat kell rajzolni a gombokra.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3	4		5	6	7	SZ	8	
9					10				11	LY
		12		13					14	
15	16			17				18		
19			20				21		22	
23				24		25		26		
27			28			29	30			
		31			32					
GY										

Késő éjszaka valaki bekopog Kovácsék ajtaján.

– Kovács úr, keljen fel, ég a ház! – kiabál az ismeretlen.
Mire Kovács kiszól:

– ...

Hogy mit mondott, megtudod, ha megfejted a rejtvényt.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Könnyen ébredő, 10. Szerb népmesei alak, 11. Fejetlen moly, 12. Csavaroz, 14. Tiltószó, 15. Használja a szemét, 17. Papi méltóság, 19. Alkotórész, 21. Hadi jármű, 23. Életben maradni, 26. Elesett szerbül, 27. Hangtalan vita, 28. Ra ikerszava, 29. Fordítva tigriskigyó, 31. Szüret egyneműi, 32. Agyba-főbe verő, népiesen (ék. h.).

Függőleges sorok: 2. Körülbelül, 3. Folyami hal, 4. Arcunkon van, 5. Megismétlődő verssorok, 6. ...háza, magyar helység, 7. Babétel (ék. h.), 8. Haza, 9. A poén második része, 13. Bódé egynemű betűi, 16. Lét, 18. Felfelé kapaszkodva megy, 20. Tébeldi nagyság, 22. Ilona betűi keverve (ék. f.), 24. A földre, 25. Mozgó (ék. h.), 30. Olyan betűi, 31. Ilyen unoka is van, 32. Névelő.

Betűrejtvények

1	<table border="1"> <tr><td>U</td><td>NA</td></tr> <tr><td>ZS</td><td></td></tr> </table>	U	NA	ZS		2	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>~~Á~~</td></tr> <tr><td>TE</td><td></td></tr> </table>	X	~~Á~~	TE		3	<table border="1"> <tr><td>P</td><td>ASZ</td></tr> <tr><td>A</td><td></td></tr> </table>	P	ASZ	A		4	<table border="1"> <tr><td>+ × ET</td></tr> </table>	+ × ET
U	NA																			
ZS																				
X	~~Á~~																			
TE																				
P	ASZ																			
A																				
+ × ET																				

Skandináv rejtvény (12.)

Rejtvényünkben a húsvéti ünnepeket megelőző hétnek és a húsvéti ünnepek napjainak a nevét rejtettük el.

	GRIMASZ	INGADOZÓ	RÉGI SZALONNA	ABLAK-ÁRNYÉKOLÓ	BAGDAD A FŐVÁROSA	KÖTŐSZÓ	
	5	ALARM	GRAMM	ARGON	EGYFAJTA ADÓNEM	NEMZETI TANÁCS	
	NÍLUS NÉMETÜL NEDVSZÍVÓ PAPIR		PALESZTIN ELNÖK VOLT MAJD NEM KÓLA				NORD
				KIS HÁZIKÓ		VÉKA EGYNEMŰI VÖRÖS-TENGERI ÖBÖL	KIS PATAK
MAGYARORSZÁG	ANIKÓ	SZÁJVÍZ-MÁRKA PEHELY		IPSE	ÖKÖR SZERBÜL	GAR BETŰI ... BÁTOR	
ELEGE VAN BELŐLE ...CSUPI	NEM VERS			PÁLYA-UDVAR	FARKAS SZERBÜL		ITTRIUM
	FOSZFOR			NÉVELŐ	RÁK BETŰI		
		KÖLTŐI SÓHAJ	NAGYON RÉGI FOLYADÉK	TANINTÉZET AVULNI KEZD			KÓRHÁZ JELE BUDAPEST
VATIKÁN	FÉL ÖT	VÍZIÁLLAT	FRANCIA-ORSZÁG	FORDÍTVA MARGARIN-FAJTA SUGÁR		FRANCIA KATOLIKUS PÁP RÁDIUSZ	
							

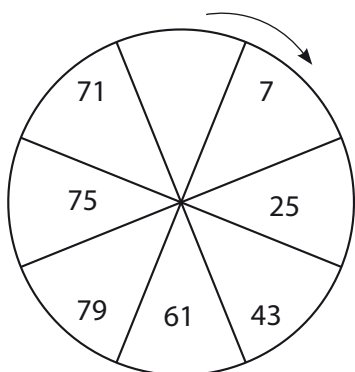

Az elfelejtett hatodik

B	L	R	A	K	Ó	T	
Y	Á	I	O	D	K	L	
Á	M	L	N	Á	S	K	
Z	C	O	I	H	N	P	
T	T	O	M	Z	A	R	

Rejtvényünk minden sorában egy-egy zeneszerző nevét és plusz egy betűt bujtattunk el. A felesleges betűket írd az üres négyzetekbe, és összeolvasva őket megkapod a hatodik zeneszerző nevét.

Körszám

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

Irodalmi párosítás

Számos rejtvény kérdéseken alapszik. Négy halhatatlan kérdés keresi „feltevőjét”. (Az írók nevét összekevertük.)

1.	Szabad-e Dévénynél betörnöm?	a)	Vörösmarty Mihály
2.	Mondja marha, mért oly bús?	b)	József Attila
3.	Kell galuska, Peti fiam, / Eszel-e?	c)	Karinthy Frigyes
4.	A nyakába kék kötő – / mit kötsz, mit kötsz, könyvkötő?	d)	Ady Endre

Kicsi sarok

Minikeresztrejtvény

1	2	3		
◆	4		◆	
5			6	◆
	◆	◆	7	8
9				

Vízszintes sorok:

1. Hazatérő költőző madárka, 4. Személyes névmás, 5. Hazatérő nagy gázlómadár, 7. Gion Nándor, 9. Legkedvesebb gázlómadarunk.

Függőleges sorok:

2. Női név, 3. Szerb hegy, 5. Rejt, 6. Így... (ék. h.), 8. Nagy fele.

Betűpótlás

	Á	S	K	A
	S	T	O	R
	Á	D	I	Ó
	O	R	M	A
	R	A	N	Y

Pótold az első betűket. A kiemelt oszlopban egy finom sütemény nevének kell kialakulnia.

A 11. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Ja, hogy kint, ott van anyyi!

Betűrejtvények

1. eszes, 2. gyötrellem, 3. felebarát, 4. elesel

Keresztzavak

Vízszintesen: mondatrész, elhintett, mesedarab
Függőlegesen: földieper, kalandozó, csattanós

Kitöltőcske

Fehér Ferenc: Ajándékozás

Szókereső

KAR

Minirejtvény

A Tisza

Egy pont, egy betű

1. ajtócsengő, 2. osztálytárs, 3. Péterréve, 4. orrszarvú

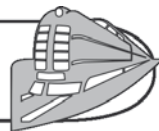
A 10. skandináv rejtvény megfejtése

MÁRCZIUS TIZENÖTÖDIKE, FÖLTÁMADOTT A TENGER

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

Petra

Ha a Petra szóba kerül, bizonyára eszünkbe jut az idézet: „Rózsavörös város, feleannyi idő, mint az örökévalóság.” A 19. századi angol költőtől, J. W. Burgontól származnak ezek a sorok, de ez a jellemzés nem felel meg a valóságnak, maga Burgon is elismerte, amikor néhány évvel később felkereste Petrát. Színe nem is a rózsához, hanem inkább a lazacéhoz hasonlít. Még csak nem is város, hanem hatalmas temető. Ha valaha voltak is házak, feltehetően vályogból épültek, s mára már eltűntek. Petra sok kérdést vet fel és hagy megválaszolatlanul. Ennek a titokzatosságnak köszönheti vonzerejét is.

A Kr. e. 4. évszázadban a nabateus nomád arab néptörzs vonta ellenőrzése alá az Akaba és a Holt-tenger között elterülő, szakadékokkal tagolt völgyterületet, amely Jordániában a Vádi el-Araba keleti felén található (a vádi mély, kiszáradt folyómeder, amelyben évente csak egyszer-egyszer van víz, spanyol megfelelője a rambla). Az itt élők fontos kereskedelmi útvonalakat ellenőriztek, s ennek köszönhetően erősekké és gazdagokká váltak: Petra a bizonyíték erre. Korábban azt hitték, hogy város: ma már tudjuk, Petra temetkezőhely, 900 méter magasan, járhatatlan út mentén vájták a sírkamrákat. Néhány sír klasszikus stílusával tűnik ki, mások jellegzetes nabateus díszítésűek, az asszír és az egyiptomi építészeti hatását mutatják. A homlokzat kiképzésére helyezték a hangsúlyt. Kr. u. 10-ben Petrát a Római Birodalomhoz csatolták. Fórumot, fürdőket, színházat, a római civilizáció jellegzetességeit építették ki.

Palmira város (ma: oázis Szíria keleti, sivatagos részében) megjelenése után

megváltoztak a kereskedelmi útvonalak, Petra elvesztette fontosságát. Évszázadokon át már csak a helyi törzsek ismerték, az idegenek távol tartása sem okozott gondot. Johann Ludwig Burckhardt svájci kutató fedezte fel Európa számára 1812-ben. Muzulmánként öltözve járta be a vidéket, folyékonyan beszélt arabul. Egyik kísérőjének azt mondta, hogy kecskeáldozatot akar bemutatni a sírok egyikénél, így a bennszülött elvezette Sígig, addig a szűk, 1200 méter hosszú sziklahasadékig, amelyen a mai látogatóknak is át kell kelnie. Burckhardtnak nagy meglepetést okozott, mert megtalálta a kincsesházat, el-Kasnehet. Ez Petra legnevezetesebb műemléke. Az építmény stílusa inkább klasszikus, semmint nabateus.

Az urna, amely a homlokzat felső részén áll, korábban valószínűleg a fáraó kincsét őrizte. Sok látogató megkísérelte kiszedni az edényből az állítólagos kincseket. A kincsesház után jutunk le a völgybe, ahol sírokat láthatunk, finom rózsaszínű és más tónusú homokkő sziklatömbből kifaragva. Az erő-

zió erősen megrongálta a sziklák domborműveit, csaknem a felismerhetetlenségig eltűntek. A tudomány mai állása szerint a sírok korábban nem voltak sem rózsaszínűek, sem lazacszínűek, hanem stukkóhomlokzat borította be őket, amely azóta lekopott.

Eredetileg tehát teljesen más látványt nyújtottak, mint ma. Örökké emlékezetes marad az a pillanat, amikor az árnyas, szűk sziklahasadék mögül kilépve hirtelen szemben találjuk magunkat a kincsesház napsütötte homlokzatával. Petrából félórás gyalogút Deir, amelyet az útikönyvek hol kolostornak, hol templomnak neveznek. Itt is hatalmas szikladomborművet találunk, amely hasonlít a kincsesházhoz. 42 méter magas és 46 méter széles, bejárata 8 méter magas: alatta állva mindannyian törpének érezzük magunkat. A belső tér egyetlen hatalmas terem. Felhaladva a lépcsőn, az istenképmás őrzésére kialakított falmélyedést látunk. A tudósok szerint Deir vallási ünnepek helyszíne; az előtte kialakított sík terepen gyülekezhetett a zarándokok és hívők hatalmas tömege.

Placebo

Blur

A Placebo és a Blur

Összeállításunkban két brit együttesel foglalkozunk, akik az alternatív zenei színtér elkerülhetetlen formációi. Utánanéztünk, mikor adnak ki új albumot, egyáltalán terveznek-e stúdióba vonulni.

Akiktől már várjuk az új albumot

A Placebo azt ígérte, hogy még az idén nekilátnak a következő albumukhoz. Habár a brit trió még mindig nem pihente ki magát teljesen a két évig tartó turnézás után, már el is kezdtek számokat írni új lemezükhöz.

Stefan Olsdal basszusgitáros egy interjúban mesélte, hogy kell némi szusszanásnyi idő, mielőtt megkezdik a munkálatokat, de 2012-ben tutira stúdióba vonul a zenekar.

– Elég nehéz hazajönni, és egyből elővenni az elektromos gitárt, mert minden áldott este ezt csináltuk az elmúlt két év nagy részében. Jó volt tiszta, akusztikus hangokat hallani a hazatérés után. Lehetséges, hogy még akkor is így érzünk majd, amikor nekiállunk az új albumon munkálkodni – mondta Olsdal.

Brian Molko és Olsdal egyébként már a Luxembourgbán töltött iskolás éveikben megismerték egymást. Egy idő után pedig elhatározták, hogy együttest alapítanak, így jött létre a Placebo 1994-ben, amely elég gyorsan hírnévre tett szert. Két évvel később már szerződést kötöttek egy kiadóházzal, és megközelítőleg ekkor jutottak el a demók a rockkaméleonnak emlegetett David Bowiehoz, akit teljesen lenyűgözött az együttes. Felkérte végül a Placebót, hogy kísérelje el őt európai koncertturnéján. A Placebo első albumát Dublinban vették fel, 1996 tavaszán. Azóta több albumot adtak ki, és mivel

többször is az elektronikus hangzás felé vették az irányt, a rajongókat most leginkább az érdekli, hogy maradnak-e mellett, vagy tényleg egy kicsit az akusztikusabb szerzemények felé kacsingatnak.

Akiktől új albumot remélünk

A Blur pályafutása korántsem lezárt történet. A kilencvenes évek egyik meghatározó angol zenekara (pontosabban annak két vezére) a múlt hónapban már új dalt mutatott be, a BRIT Awardson, a legrangosabb brit könnyűzenei díjak kiosztóján pedig Életműdíjjal tüntették ki az együttest. Azóta ismét téma zenei berkekben Damon Albarnék jövője.

A Blur legutóbb 2003 tavaszán jelentkezett stúdiólemezzel. Graham Coxon a Think Tank munkálatai közben intett búcsút a társainak. Szinte mindenki a gitáros távozásának tulajdonítja, hogy az album nem érte el az előzőek színvonalát. Az együttes ezt követően szüneteltette a működését. 2008 decemberében alakult újjá, miután Damon és Graham elásta a csatabárdot. A négy zenész 2009 júliusáig több koncertet adott, aztán visszatértek saját munkáikhoz.

2010 elején egy új szerzemény készítése céljából ismét összeálltak. A Fool's Day a 2010. április 17-én tartott harmadik Record Store Day (Lemezboltok napja) keretében került forgalomba vinillemezen, mindössze ezer példányban, és kizárólag független brit zeneboltokban volt beszerezhető. A rendezvény az áruházak és a letöltések közé szorult, egyre nehezebb helyzetben levő független, kis zeneboltok megsegítésére jött létre. A dal később felkerült a zenekar honlapjára is, egy e-mail címért cserébe in-

gyen letölthetővé vált. A Fool's Day egyszerű, bár a Blur hangzásának jellegzetességeit magán viselő zeneszám. A szövege is egyszerű, Damon felsorolja, mit tett a címben foglalt napon. Az énekes akkoriban a dal kapcsán azt mondta, hogy mindenképpen készítenek még a Fool's Day-hez hasonló felvételeket, de stúdióalbumot azonban a közeljövőben biztosan nem adnak ki.

A War Child alapítvány múlt hónapban tartott jótékonyági estjét Damon és Graham (Alex James basszusgitáros és Dave Rowntree dobos nélkül) a minikoncertje során mutatta be új dalukat, az Under the Westway címűt. Graham nemrég azt nyilatkozta, hogy rendszeresen találkoznak, zenélnek, és végül új stúdióalbum is lesz. Alex James viszont másképpen látja a dolgokat:

– Minden egyes alkalommal bennünk van az az érzés, hogy talán ez a Blur utolsó közös zenélése, ami persze még izgalmasabbá teszi az egészet – mondta.

A Blur közeljövőbeli komolyabb visszatérése ellen szól, hogy Damon – szokás szerint – el van halmozva munkával. A Gorillaz animációs együttese februárban adott ki új szerzeményt. A másnap reggeltől ingyen letölthető DoYaThing az OutKast egyik fele, André 3000 és az egykori LCD Soundsystem frontembere, James Murphy közreműködésével készült. Damon új szuper együttese, a Flea-vel, a Red Hot Chili Peppers basszusgitárosával és Tony Allen nigériai dobossal alapított Rocket Juice and the Moon a napokban rukkolt elő az első albumával. Ezenkívül Damon szólóalbumon is dolgozik, Graham Coxon pedig szólóalbumot jelentet meg A+E címmel, a tervek szerint áprilisban.

L. M.

George Clooney bilincsben

Több tüntetővel együtt letartóztatták George Clooney hollywoodi színészt Washingtonban egy, a szudáni nagykövetség előtt tartott demonstráción. A letartóztatásokat megelőzően kongresszusi képviselők, vallási vezetők és a kultúra jeles képviselői szólaltak fel az épület előtt, felhívva a figyelmet a Szudánban kibontakozó humanitárius katasztrófára, azaz arra a több ezer szudánira, akik nem juthatnak nemzetközi segélyekhez Bashir elnök tiltó rendelkezései miatt. Clooney-t és társait azután fogták el, hogy a követség területére léptek, és háromszori felszólítás ellenére sem voltak hajlandók elhagyni azt. A tüntetőket sorba állították és megbilincseltek.

Pletykás szülők

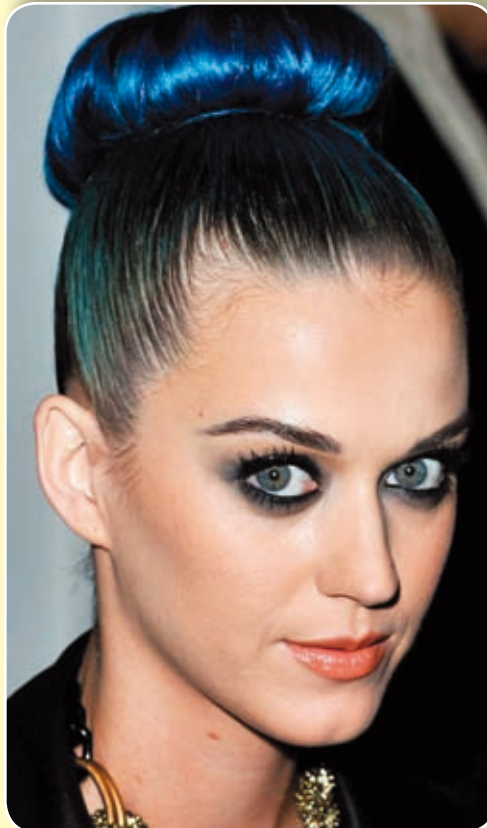
Goldie Hawn egy interjújában elszólta magát, és kiteregette, hogy lánya, Kate Hudson hozzáment második gyereke apjához, Matt Bellamyhez, a Muse frontemberéhez. Több részletet ugyan nem árult el a titkos nászról, de már ez is jóval több volt, mint amennyit Kate szeretett volna a világ orrára kötni. Végül is nem véletlenül titkolta eddig a házasságát. Hudson féltve őrzött magánéletének részletei nem először kerülnek nyilvánosságra a rokonok miatt. Mostohaapja, Kurt Russell erősítette meg először a Bellamyval való eljegyzését, és közös gyerekük fogantatását is. Szóval megvan a maga baja Kate-nek a pletykás szülei miatt, totál elege van abból, hogy nem tudják tartani a szájukat, azután pedig mindenki rajta csámcsog.

Babát vár

A Sikoly rémfilmek sztárja, Neve Campbell úgy látszik, hogy anya lesz. Ez azért is nagy hír, mert a színésznő igen kényes a magánéletére, titkolja a nyilvánosság előtt. Ha tehát a híresztelés igaz, azt jelentené, hogy két balul elsült házasságát követően végre sínen van. A harmincnégy éves színésznőnek ez lenne az első gyereke. Azt pontosan nem tudni, hogy hanyadik hónapban jár, de állítólag már készültek róla fotók, amelyeken jól látszik gömbölyödő pocakja. A papa, a szintén színész J. J. Field, akivel Neve nem sokkal második válását követően melegegett össze.

Az előrelátó dal

Terepszínűre festett arc, fiúsan rövid fekete haj és khaki katonai gyakorlóruha – ebből a leírásból bizonyára senki sem hinné, hogy Katy Perryről van szó, aki új klipjében egyáltalán nem nőies. A Part of Me című számához készült klippel az énekesnő mintha exférjének, Russel Brandnek üzenne. Erről árulkodik a dalban elhangzó mondat is: „Megtarthatod a gyémántgyűrűt, úgysem jelent semmit.” Katy azonban tagadja ezt, csupán véletlen egybeesésnek tartja, hiszen mint állítja, a dalt már két évvel ezelőtt megírta. „Engem lepett meg a legjobban, hogy a dalaim szinte önbeteljesítő jóslatként működnek. Totális örület!” – mondta.

Az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ színházában március 17-én ötödik alkalommal tartottak szavalóversenyt a ház névadója és más jeles költőink tiszteletére. Az idei rendezvényen csaknem szűkösen bizonyult a nagyterem. Százhuszonöt vajdasági diákszavaló korcsoportokban lépett színre, osztálytanítóik, tanárai, (nagy)szülei és más szépszámú érdeklődő körében.

A korábbi Petőfi szavalóversenyek résztvevői ismerősként köszöntötték egymást, mások ezúttal ismerkedtek meg. A színpadon verset mondva szólaltatták meg nagy költőinket, miközben a költeménybe szótlék érzéseiket. Többek között előadták: Petőfi Sándor: Szülőföldemen, Erdőben, Nemzeti dal; Arany János: Az elhagyott lak; Móra Ferenc: A csókai csóka; Pósa Lajos: Falióra; József Attila: Gyermekké tettel; Kányádi Sándor: Ballag már; Zelk Zoltán: Párbeszéd; Szabó Lőrinc: Madarak című versét.

E sikerélményben gazdag vetélkedőt a zsűri tagjai is – Mikes Teréz nyugalmazott magyartanár, Orovec Krisztina, az Újvidéki Televízió újságírója és műsorvezetője, Kőrösi István, az Újvidéki Színház színművésze – sikeresnek értékelték. Orovec Krisztina a bírálóbizottság elnökeként ismertette a vetélkedő eredményét, és feltárta a művészi versmondás néhány műhelytitkát.

A díjazott, könyvjutalomban részesített fellépők

Az újvidéki Marušić Armansa a magyart anyanyelvápolásként tanulók versenyében kapott díjat. Az 1. és 2. osztályos versmondók kategóriájában a díjazottak: 1.

Sikerélményekben és díjakban gazdag megmérettetés

Emlékezetes marad az V. Petőfi Sándor szavalóverseny

Tóth Livia (Temerin), 2. Békési Hektor (Újvidék), 3. Horvát Anna (Óbecse). A 3. és 4. osztályos szavalók helyezettei: 1. a temerini Badó Regina, 2. az újvidéki Polákovity Emma, a 3. a budiszavai Tamás Edvárd. Különdíjat kaptak: Tóth Laura, Ladisity Nóra és Mityity Anett Nina. Az 5. és 6. osztályos fellépők győztesei: 1. Lahos Igor, 2. Pásztor Kicsi Tamás, 3. Mozetity Adrián. Lahos Melody a különdíjazott. Mindannyian újvidékiek. A 7. és 8. osztályosok versenyében: 1. a szenttamási Mag Konrád, 2. Ótos Annabella, 3. Bálizs Ágnes (az utóbbi tanulók újvidékiek). A középiskolások vetélkedőjében: 1. a zombori Robotka Sarolta, 2. Patarica Ildikó, 3. Dobosi Tibor (a két diák újvidéki). Az újvidéki Faragó Emma és Patarica Tímea a különdíjazottak. Minden versmondó kapott emléklapot és szimbolikus ajándékot a Petőfitől, a dicséret jegyében. A rendezvényen Ladisity Melinda szakvezető gratulált a díjazottaknak, majd köszönetet mondott a felkészítő pedagógusoknak és szülőknek.

magabiztos előadásával aratott sikert, első helyezést ért el. Lapunknak így nyilatkozott:

– Édesanyám, Mag Klára segítségével választottam a verset, melybe beleéltem magam. Azzal a szándékkal indultam Újvidékre, hogy megyek megnyerni a versenyt. Kedvelem a versmondást, különösen Petőfi Sándor, Arany János és Kosztolányi Dezso hozzám szóló költeményeit. Tagja vagyok a szenttamási Arany János Magyar Művelődési Egyesület citeraegyüttesének. Szólócitera zenével első helyezést nyertem az elmúlt évben a Szőlj, síp, szőlj! vetélkedőn. Azzal foglalkozom, ami érdekel. Azt tanulom és olvasom, amit szeretek. Színművész szeretnék lenni.

Bálizs Ágnes az újvidéki Petőfi Sándor iskola hetedikes tanulója. Versmondásáért többször díjazták az iskolában, rangos helyezések által. Őt is megszólaltattuk:

– Az idei Petőfi szavalóversenyen harmadik díjjal értékelték a teljesítményemet. Tanárnőm, Rokvić Erzsébet ajánlott néhány verset előadásra, azok közül választottam. Elsősorban az állatokról szóló költeményeket kedvelem, mert ők hűségesekek. Továbbra is érdekel a versek világa és a szavalás. Szeretem a könyvet. A nyolcadik osztály befejezése után az újvidéki Svetozar Marković Gimnázium magyar tagozatára szeretnék iratkozni.

Berényi Ilona

Fotó: Dávid Csilla

Bemutatjuk a vetélkedő két résztvevőjét

Mag Konrád a szenttamási Jovan Jovano- vić Zmaj Általános Iskola hetedikes tanulója, aki számos versmondó vetélkedő győztese volt. A 3. Petőfi Sándor szavalóversenyen első díjat nyert, korábban pedig különdíjat. Az idén Petőfi Javulási szándék című költeményének a

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Szekeres László
Alapítvány

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szobadika
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak beföldeli kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaközlés váltózásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■